

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSEGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egészévre : . . . 8 korona
Félévre 4 korona
Negyedévre . . . 2 korona
Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN
az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelék).

Husvét 1906.

Üdvözlünk Husvét!

A keresztény világ békeünnepe te vagy. Ime a magyar nemzet békéjét is meghoztad nekünk. Üdvözlünk százszorosán, ezerszeresen. Nem akart a nemzet harcot, csak belekényszerítették. Így sem véres esatákat vivott, hanem verejtékest, mely sokkal hevesebb. Kitartottunk, némán ellenállottunk, közben dolgoztunk teljes erővel a nemzeti ipar és kereskedelem felvirágozásán.

És győztünk. Győzött a béke.

A mi Megváltónk, a Jézus Krisztus is a békével győzött, a sokat szenvedett magyar nemzet Jézus példáját, a békét kereste és megtalálta.

Régen volt a magyar nemzetnek a maihoz hasonló husvétja. Bünhödtünk bűneinkért, szenvedtünk mulasztásainkért, de végre jóra fordult minden.

Most bátran munkálhatunk egy boldog Magyarország megteremtésén, a magyar nemzet nagygyá tételén.

Keressük egymást, támogassuk egymást. Műveljük gazdaságunkat, pártoljuk iparunkat lankadatlanul, buzgósággal, kitartással.

Érezzük át a béke nagyjelentőségét, de fontoljuk meg a békében áldásos munkálkodásunk szükséges voltát, mert esakis így jön el az igazi béke.

Üdvözlünk Husvét!

P. J.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minöket 32 év óta

MAUTHNER ÖDÖN császár és királyi udvari szállító
magkereskedésében
BUDAPESTEN, VII., Rottenbiller-utca 33. sz. — IV., Kossuth Lajos-utca 4. sz. kaphat.

Kormányváltás.

Szinte csodálatos gyorsasággal történt meg a kormányváltás. Csütörtök este jött létre a megegyezés Fejérváry báró és a szövetszertett ellenzék vezérferfiái között, pénteken fogadta a király Andrássy Gyula gróft és Kossuth Ferencet s ugyanazon a napon hívták Bécsbe Wekerle Sándort mint miniszterelnök-jelöltet. Szombaton Wekerlének sikerült rávennie a koalíció vezéreit, Andrássyt, Kossuthot, Apponyit, Darányit, Zichy Aladár gróft és Polónyit, hogy kormányában miniszteri tárcát vállaljanak és még szombat este Wekerle megkapta miniszterelnöki kinevezését. Az új kormány tagjai vasárnap tették le az esküt a király előtt és hétfőn a hivatalos lap rendkívüli kiadása közölte a Fejérváry-kormány felmentését és a Wekerle-kormány kinevezését. Ugyanakkor jelent meg a hivatalos lapban az országgyűlés összehívására vonatkozó királyi kézirat és ezzel kapcsolatban Andrássy Gyula gróf az új belügyminiszter, az *április 29-étől május 8-ig terjedő tíz napi határidőt tűzte ki a választásra*. Ugyancsak hétfőn közölte a hivatalos lap a törvényhatóságok nyakára küldött királyi és kormánybiztosok felmentését és lemondottak a megyefőnökök is, akiket a Fejérváry-kormány nevezett ki az ellenálló megyék élére. Egyszerre helyre fog állani a rend az országban, a megyék elmozdított hazafias tisztviselői újra elfoglalják hivatalukat és visszanyerik a semmisségbe mindazok a kétes alakok, akiket a volt kormány nevezett ki, hogy segítségére legyenek a hazafias ellenállás letörésében. A rendszerváltás el fogja söpörni a régi rendszert, embereivel együtt.

Az új kormány.

Miniszterelnök:	Wekerle Sándor.
Belügyminiszter:	Andrássy Gyula gróf.
Kereskedelmi m.:	Kossuth Ferenc.
Vallás- és közoktatás m.:	Apponyi Albert gróf.
Igazságügy m.:	Polónyi Géza.
Földmívelésügyi m.:	Darányi Ignác.
Király személye körüli m.:	Zichy Aladár gróf.

Az új kormány tagjai hétfőn reggel utaztak Bécsből a magyar fővárosba. Valóságos diadalmenet volt az új miniszterek útja attól a perctől kezdve, amikor vonatjuk magyar területre érkezett, egész Budapestig. Minden állomáson, ahol a vonat megállott, a hazafias lakosság lelkesedéssel fogadta az új kormány tagjait. Budapesten pedig oly fogadásban részesültek, amintőre még alig volt példa. Negyvenötvenezer ember tolongott a nyugati pályaudvar körül, ahol a miniszterek megérkeztek s a tömeg hazafias lelkesedése határt nem ismert. Amerre a miniszterek mentek, a házakat is nemzeti-színű lobogó díszítette a történelmi nevezetességű nap öröme. De nemesak a főváros lakossága ünnepelt e napon, örömben uszott az egész ország. Mindenki érzi, hogy nemesak kormányváltást és rendszerváltást jelent az új kormány kinevezése, de jelent ennél sokkal többet. Azt jelenti, hogy az alkotmányunkat fenyegető veszedelem elmúlt s oly kormány vette kezébe az ügyek intézését, amely az egész nemzet osztatlan bizalmát bírja. Nem is lesz komoly ellenzéke ennek a

kormánynak az új képviselőházban. A szabadelvű pártból hirmondó is alig fog visszakerülni az új képviselőházba s e néhány képviselőn kívül talán egy pár nemzetiségi képviselő fogja alkotni a kormány ellenzékét, úgy mint az 1867-iki kiegyezés megkötése után, amikor mindössze két kerület választott ellenzéki képviselőt. S hogyne lenne öröm az egész országban, amikor elveik és programjuk fentartásával Andrássy, Kossuth, Apponyi és Darányi akikben összpontosul a nemzet bizalma, együtt tagjai az új kormánynak.

Az ellenálló vármegyék jegyzéke.

A nagy nemzeti küzdelem megszűnt, de érdekes visszapillantást tehetünk arra. A vármegyék ellenállásáról bezárólag április negyedikéig a következőkben számolhatunk be.

I. Teljes ellenállás. (Ahol a törvényhatósági bizottság és a tisztikar is ellenáll.) 1. Abauj, 2. Bars, 3. Csanád, 4. Maros-Torda, 5. Pest, 6. Sopron, 7. Szabolcs, 8. Szatmár, 9. Zala, 10. Zemplén.

II. Törvényhatósági ellenállás. (Ahol a törvényhatóság ellenáll, de a tisztikar az önkéntes adó- és ujonckérdésben ki van kapcsolva.) 1. Békés, 2. Bereg, 3. Borsod, 4. Csik, 5. Csongrád, 6. Fejér, 7. Győr, 8. Hajdu (kir. biztos), 9. Háromszék, 10. Heves, 11. Hont, 12. Hunyad, 13. Jász-Nagykun-Szolnok, 14. Kolozs, 15. Komárom, 16. Moson, 17. Nógrád, 18. Sáros, 19. Somogy (kir. biztos), 20. Szepes, 21. Szilágy, 22. Szolnok-Doboka, 23. Tolna, 24. Torda-Aranyos, 25. Ung, 26. Veszprém.

III. Elvi ellenállás. (Ahol elítélő határozatokat hoztak a kormány ellen, de eddig tényleges ellenállást nem fejtettek ki.) 1. Arad, 2. Bács, 3. Esztergom, 4. Gömör, 5. Nyitra, 6. Krassó, 7. Pozsony, 8. Turóc, 9. Trencsén, 10. Udvarhely, 11. Vas, 12. Zólyom.

IV. Várakozó állásponton. (Ahol tudniillik sajnálkozó határozatokat hoztak a kormány ellen, vagy ahol az országgyűlés összehívását követelték, de határozottan rosszalást a kormánynak még nem szavaztak.) 1. Arva, 2. Bihar, 3. Liptó, 4. Nagyküküllő, 5. Ugocsa.

V. Ahol nincs ellenállás. (Ahol tudniillik vagy nagyon mérsékelt hangú politikai határozatokat hoztak vagy ahol egyáltalán nem hoztak politikai tartalmu határozatokat.) 1. Alsó-Fehér, 2. Baranya, 3. Beszterce-Naszód, 4. Brassó, 5. Fogaras, 6. Kis-küküllő, 7. Máramaros, 8. Szeben, 9. Torontál, 10. Temes.

A vármegye autonómiája föl volt függesztve: 1. Hajdubán, 2. Maros-Tordában, 3. Pest vármegyében, 4. Szabolcsban, 5. Somogyban, 6. Zalában.

Most aztán a rend teljesen helyreállott. A törvénytelen hivatalosok szétszaladtak, lemondtak, megszöktek. A régi kitartó tisztviselők állásaikba visszahelyeztetnek.

A magyar nemzeti küzdelmet úgy szolgáljuk igazán, hogy ha terjesztjük szellemi harcunkat, a „Független Ujság“-ot. Kérjen mutatványszámot.

A legjobb minőségű háztartási és gazdasági cikkek, hamisítatlan jó italok a legkedvezőbb árakon a fogyasztási szövetszertettek útján szerezhetők meg. A melyik faluban fogyasztási szövetszertetet akarnak létesíteni, a mozgalom kezdeményezői forduljanak utbaigazításért a

„Hangya“, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Értékesítő Szövetszertetéhez
BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. szám.

A vasutasok előléptetése.

A kereskedelmi miniszter, illetve a magyar kir. államvasutak igazgatósága mult héten tette közzé a tisztviselők rég emlegetett kinevezését és előléptetését. A szokatlan nagy kinevezés bizonyára örömet kelt a M. A. V. tisztviselők derék gárdájában. Ez a kinevezés két új osztályt is rendszeresít a statusban és pedig az első és másodosztályu igazgató-helyettesit, amelyre három-három tisztviselőt neveztek ki ezuttal. Főfelügyelővé 14 felügyelőt, felügyelővé 66 főmérnököt, titkárt és főellenőrt, — főellenőrré, titkárrá illetve főmérnökké 170 ellenőrt, mérnököt, illetve segédtitkárt, ellenőrré, mérnökké illetve segédtitkárrá 440 hivatalnokot, fogalmazót és mérnököt, — V. rangfokozatbeli hivatalnokká 189 VI. rangfokozatbeli tisztviselőt neveztek ki s ugyancsak most intézték el a májusi automatikus előléptetést is.

Az új világnyelv. mint tantárgy.

A francia kamara legutóbbi ülésén érdekes tervvel állott elő több képviselő. Javaslatozt nyújtottak be, melyben azt kérik, hogy az esperanto-nyelvet tegye kötelezővé a közoktatásügyi miniszter a felsőbb iskolákban. A képviselők, akik a javaslatot benyújtották, azt hozzák föl, hogy szüksége van az emberiségnek egy egységes nyelvre. Szerintük az emberiség már sokat tett az anyagi nivellálódásra, de a szellemi közlekedés általánosítása érdekében vajmi keveset követtek el. A régebbi időkben volt egy közös nyelv az emberiségnek: a latin, de ez a nyelv már holtnyelv s hogy egy holtnyelvet újra életrekeltsünk, nehezebb akadályokba ütköznek, mint új nyelvet teremteni. Az esperanto nyelvnek egyetlen alapja van „az értelmiség és a logika“. Az esperanto-nyelvnek jelenleg körülbelül 100.000 híve van. Az esperanto hívei azzal fejezik be javaslatukat, hogy az esperanto-nyelv érdekében dolgozni annyit jelent, mint a világbéke és a testvéresülés céljaiért dolgozni. — Érdekes, hogy az esperanto-nyelvet a francia felsőbb katonai iskolákban csaknem minden tiszt szorgalmasan tanulja.

Üdvözöljük a haladást, már csak azért is, mert mult évben valánk tanui annak a bábeli nyelvzavarnak, mely a szövetségi világkongresszuson Budapesten végbe ment. Beszéltek ott angolul, franciául, németül, magyarul, oroszul és más nyelveken és ezeket még ott azonnal le kellett fordítani és elmondani több nyelven. Szóval, tizszer annyit beszéltek a meg nem értés miatt. Ugyan minek az a nevétséges zavar az ugynevezett művelt emberek között, akik végre is csak egyet akartak, a szövetségi szent zászlója alatt küzdenek.

Egységes nyelvre szükség van, azt tapasztaljuk. Eppen azért az esperantót üdvözöljük, mint könnyű és szépen csengő, kedves világnyelvet.

A tulipánkert.

A nemzet öntudatra ébredését jelentő kis zománcos jelvényt nap-nap után tömeges mennyiségben viszi a posta a vidék minden részébe. Tüzel, ég, virit a háromszinü jelvény mindenütt. Mert ha megvalósult a béke, ha megszereztük végre jogunkat a magyarsághoz, akkor van csak igazán kötelességünk élni ezekkel a jogainkkal. Mert nem divatos jelvényt, nem csinos diszt, ötletet jelent a tulipán. A mozgalom megindult s most már minden magyar embernek, nőnek, férfinak egyaránt hazafias kötelessége, hogy ezt a virág képébe öltöztetett nagy és hatalmas fegyvert, ezt a magyarságot, magyar érzést és magyar önérzetet jelentő szimbolumot soha többé ne hagyja kicsavarni a kezéből.

Ez legyen a vezérszavunk, melylyel a magyar ipart megteremtve a nemzeti önállóságot elérjük.

Leégett olajgyár.

Az Olajipar Részvénytársaság Baross-utca 128. sz. alatt levő gyártelepe vasárnap kigyuladt. A veszedelmes tüzhöz Markusovszky segédtsízt vonult ki nagy készütséggel. A tüzet hat órai kemény munka után sikerült is eloltani, azonban a gyár főépülete teljesen leégett. Hétfőn délelőtt tizenegy órakor kellett volna a tűzvizsgálatot megtartani s meg is jelent a gyártelepen Szczerbovszky Saniszló tűzoltó-főparancsnok, Hamvay Sándor kerületi előljáró, a kerületi mérnök és Kosaras Sándor rendőrkapitány, de a vizsgálatot el kellett halasztani, mert a tűz tovább terjedt a pincébe, ahol nagy mennyiségű olaj volt. A pincében, amely éjszaka kezdett égni, százkét hordó repceolaj, egy hordó lenmagolaj, tizenkét üveg vitriol és igen sok üres hordó és kosár van. A tűzoltóságnak csak egy öttagu csapata volt a tüznél. Az égő olajat az est folyamán sikerült eloltani s így masnap fogtak hozzá a törmelék eltávolításához.

A Vezuv háborgása.

Olaszországban a Vezuv kitörése egyre aggasztóbb mértéket ölt. Ugy látszik, mintha a hegy lángtengerbe merült volna s a borzasztóan szép látvány hatását fokozza a folytonos földalatti dörgés. A hegy összes nyílásából szakadatlanul hamu és kő repül a magasba. Portici városkát valósággal bombázza a magasból

GŐZCSÉPLŐKÉSZLETEK 2½-től 12 lóerőig, BENZINMOTOROK, SZALMAPRÉSEK gőzhajtásra, ARATÓGÉPEK és egyéb MEZŐGAZDASÁGI GÉPEK legújabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

a Magy. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynökségénél

BUDAPEST, V. ker., Váci-körút 32. szám.

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk

lehulló kő. Attól félnek, hogy Portici közelében új kráter fog megnyilni. A Valle Pompejit is gyorsan rohanó lávafolyam fenyegeti. A lakosság rémülete határtalan. A megrémült emberek a templomokba sietnek s ott könyörögnek segítségért. A boscotrecasei polgármester a nápolyi prefektusnak táviratozott, hogy küldjön csapatokat a rend fentartására és a lakosság elszállítása végett.

Egy boscotrecasei távirat szerint a helység közelében a Vezuv alján új kráter nyílt meg, amelyből óriás lávatömeg ömlik ki. A láva két irányban ömlik. Persignó felé a régi láva fölött, ahol nem tesz kárt és Bosco-Trecase felé, amelyet nagy veszedelemmel fenyeget. A láva már csak három kilométernyire van a házaktól.

Kedves olvasóm!

Csöndes a világ, de csak nyugodtnak látszik. Nem esattog a kard, nem dörög az ágyu és mégis óriási harc foly most a magyar nemzet életében. Most válik el sorsunk. Lenni vagy nem lenni? ez a nagy kérdés áll a magyar nemzet előtt.

Minden magyar polgárnak nyugodtan, de annál figyelmesebben kell hallgatni azt, hogy mi történik a nemzet küzdelmében. A lapok nem hozhatnak lázító cikkeket, még: csak erősebb felszólítást sem intézhetnek a nemzethez, mert elkobozzák, lefoglalják a lapokat. Mi tehát a helyes? Az, hogy olyan lapot olvassunk, mely minden eseményt bőven és kimerítőleg leír, mint igaz krónikás, de az események elbírálását, elítélését az olvasóra hagyja, mert az az igazi, hogy ne beszéljük félre a fejét az olvasónak, hanem ellenkezőleg, hagyjuk önállóan gondolkodni és véleményt alkotni a történetekről.

Ilyen igaz krónikás a „Független Ujság”, melyre 1906 április hó elsejével új előfizetést nyitottunk.

A kinek előfizetése március hó 31-én lejár, azt kérjük, sziveskedjék előfizetését mielőbb megújítani, nehogy a lap szétküldésénél zavarok álljanak be.

Az előfizetési pénzek beküldésére az utalványokat elküldöttük külön levélben.

Előfizetési ár: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona.

Terjesszük a jót, a nemest. Minden előfizető igyekezzék legalább egy új előfizetőt szerezni lapunkra, a „Független Ujság”-ra, mert csak így szolgáljuk igazán a magyar nemzeti ügyet. Hazafias tisztelettel

„FÜGGETLEN UJSÁG”
szerkesztősége és kiadóhivatala
Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek)

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

Községi mezőgazdák szövetkezete.

Szövetkezetünk szervezkedése a kis gazdák érdekében.

A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete lapjában olvassuk a következő érdekes cikket.

A szövetkezés lényegéből okszerűen folyik a szervezkedés szükségességét, az azonos érdekeltsgű gazdasági egyedeknek rendszerszerű csoportosítása, a csoportoknak egymásközötti és végül egy központ körül történő intézményszerű egybekapcsolása. A szövetkezeti szervezkedés nagy gazdasági jelentőségét ma már az egész művelt világon elismerték, nem mondhatjuk azonban, hogy a szervezkedés sikerességének feltételeit minden egyes érdekelte fél felismerte volna.

Különösen áll ez a gazdaközönségre vonatkozólag. Igen sok gazda ugyanis azon feltevésben él, hogy ha valamely gazdasági szövetkezetbe tagul belép, a szövetkezet részéről gazdaságüzleti ügyleteinek lebonyolítása terén minden továbbiak nélkül előnyökben kell részesülnie. Holott a dolog úgy áll, hogy ezen előnyök elérésének feltételei előbb megszerzendők; megszerzendők pedig a szövetkezet tagjai által és az ő tervszerű hozzájárulásuk útján és a belépés ténye a tag azon elhatározásának kijelentését képezi, hogy a keresett előnyök megszerzéséhez szükséges közreműködésre hajlandóságot vállal.

A szövetkezet csak eszköz és nem erő. Az erő a gazdaközönség közreműködésében, alkalmazkodási hajlandóságában rejlik. Az alkalmazkodási készség a szövetkezetek eredményes működésének hőmérője. Mivel pedig ezen hajlandóság kevés számú érdekes csoport tagjainál kétségtelenül könnyebben biztosítható, mint az érdekeltsg ezer és százezer számú tagjai részéről, ezen körülményben találjuk a mezőgazdasági irányú szövetkezetek lassu fejlődésének magyarázatát. Ezért fejlődnek a városi lakosság szövetkezetei gyorsabban, míg a falun lakó gazdaközönség körében a szövetkezetek gyakorlati alkalmazása évekre terjedő előkészületet, tanítást és a közszellemnek felébresztését igényeli. Szövetkezetünk a közszellem ezen szükséges kialakulásán immár másfél évtized óta tartó czéltudatos kitartással munkálkodik, óvakodtunk azonban minden olyan lépéstől, mely időelőtti alakulások sikertelensége folytán magának az eszmének veszélyeztetésére vezetett volna, mert azt tartjuk és látjuk, hogy a gyakorlati nehézségek mérle-

Gazdasági-, főzelék- és virágmag

beszerezhető a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezeté-nél

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

➡ Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldünk. ➡

gelése nélkül történő alakulások rendítik meg a szövetkezetek alapját, a közönség bizalmát. A gazdaközönség széles rétegeinek szervezését azonban mindenkor programmon tartottuk és most, amidőn az egészséges közszellem megnyilatkozásait tapasztaljuk, készséggel nyújtunk alkalmat arra, hogy a gazdaközönségnek ama szélesebb rétegei is, kiknek a szövetkezetünkben való közvetlen részvétel kevésbé alkalmas, önálló *községi szövetkezetekben szervezkedjenek; elvállalván az ily helyi szövetkezeteknek alakításával, valamint szellemi és üzleti vezetésével és ellenőrzésével járó teendőket.* Az ily irányú szervezkedést célzó *kezdő lépést Temes vármegyében március 18-án tettük meg és pedig azon felfogásból kiindulva, miszerint sem a szövetkezeti tevékenységnek általában, sem pedig a községi szövetkezetek működésének a tisztán üzleti ügyek lebonyolításában kimerülnie nem szabad, hanem a tagok összes gazdasági érdekeinek ápolására ki kell terjeszkednie, a szervezkedés munkáját, oly szellemben indítottuk meg, hogy a gazdasági egyesületi és a szövetkezeti kereskedelmi tevékenység kölcsönhatása és céltudatos együttműködése ugy az alakulásban, mint a működés további folyamán biztosítsák.*

A szövetkezeti kérdések egyesületi vonatkozású részének terjesztését ugyanis a Temesvármegyei Gazdasági Egyesület vállalván magára, gazdaköreit e hó 18-án a szervezkedés megbeszélése végett értekezletre hívta össze, hol az igen szép számban megjelent érdeklődők a gazdasági szövetkezetek célja, alakulási feltételei és gyakorlati működése tekintetében részletes utmutatást nyertek és közöttük a községi mezőgazdák szövetkezetei részére készült alapszabálytervezetek kiosztattak. Nem mulaszthatjuk el azon körülmény megemlítését, miszerint ezen kezdő-lépés is meglehetősen hosszasan előkészítés után történt.

Délmagyarországi fiókunk ugyanis közel három év óta van működésben, anélkül, hogy a községi szervek felállítását sürgettük volna, jól tudván, hogy a gazdaközönség még oly csekély kötelezettség elvállalására is csak nehezen és csak a kézzel fogható tapasztalatok után határozza el magát.

A Mezőgazdák Szövetkezetének kezdeményezése, megvagyunk róla győződve, hogy kellő sikerrel fog járni.

Szövetkezeti óragyár. A múlt év szeptemberében tartották a magyar óráskongresszusukat, amelyen elhatározták, hogy Magyarországon óragyárat állítanak fel. Hasonló mozgalmat indított három évvel ezelőtt az Országos Iparegyesület órásiipari szakosztálya is. Évente körülbelül 6 millió korona értékű órát hoznakbe külföldről Magyarországra. 1905-ben 255,862 darab zsebórát és 5538 métermérésű függő- és állóórát és órárszt hoztak be, amelynek értéke 5.759,556 korona volt s ebből Ausztriára, dacára, hogy ennek sincs számbavehető órapara, 4.503.405 korona esik. Az óráskongresszus határozata alapján nyomban megalakult a Magyar

Óráskongresszus Termelő Szövetkezte s kizárólag azon mulik, hogy a szükséges részjegytőke (2000 darab 20 koronás részjegy szükséges) jegyeztessék, azonnal fel lehet állítani s üzembe hozni az első magyar ingaóra-gyárat. Az Országos Iparegyesület órásiipari szakosztálya máris elegendő munkaerőt nevelt a létesítendő gyárnak, sőt a gyár műszaki vezetésére is kiváló szakférfiak állnak rendelkezésre. A nemzeti felbuzdulás máris sok üdvös eredményt termő mostani napjaiban az Országos Iparegyesület órásiipari szakosztálya a magyar társadalomhoz fordul, tegye lehetővé részjegyek jegyzésével a magyar termelő órapar megeremelését.

Fogyasztási szövetkezetek forgalma. Az alábbi országokban a fogyasztási szövetkezetek nagyban való bevásárlásai a következő évi forgalmi összegeket mutatják millió koronákban kifejezve:

	1905-ben	1904-ben
Anglia	520·0 millió	495·0 millió
Skótország	175·5 "	170·0 "
Németország	47·9 "	42·0 "
Dánia	35·2 "	31·6 "
Svájc	9·1 "	7·6 "
Magyarország	7·8 "	6·7 "
Hollandia	3·6 "	2·6 "
Belgium	2·1 "	1·6 "

Ez a számsor egy igazságot, meg egy hazugságot mutat. A hazugság az, mintha a szövetkezeti fejlődés elnyomná a kereskedelmet. A verebek is csiripelik, hogy Anglia a világ első kereskedő állama s éppen ott aránytalanul virágzik a szövetkezeti ügy. Tehát téved vagy hazudik, a ki a szövetkezés terjedésében a kereskedelem kárát látja. Az igazság pedig az, hogy minél műveltebb a nép, annál több tőke forog a szövetkezetekben. Sajnos, mi, országunk nagyságát és lélekszámát tekintve, messze cammogunk a legutolsók után. Dániához képest nálunk legalább 200 milliónak kellene lenni aránylag a szöv. tőkének.

A szövetkezetek Svájcban. Svájcban az utolsó öt év alatt 1304 új szövetkezet alakult. 1901-ben 209, 1902-ben 197, 1903-ban 240, 1904-ben 268, 1905-ben 390. A legérdekesebb ebben az, hogy ezek a szövetkezetek minden egyes tagjukat ráveszik a szövetkezeti újság megrendelésére. Innen van, hogy ez a kis ország, mely területileg ötödrésze hazánknak 69,200 példányban járhatja a szövetkezeti lapot. Hogyan okuljon a mi népünk, a megmentésére és gazdasági fölsegítésére egyedül alkalmas szövetkezeti kérdésben, mikor egyszer irtózik a betűtől, nem olvas semmit; tehát nincsen mód hozzáférni a lelkéhez és eszéhez? Most ugy vagyunk, hogy a nép nyomorúságáért vezetőit okolja; a vezetők pedig a népnek nembánomságával mentegetőznek. Annyi bizonyos, hogy kinek nem kell jó tanács, azon lehetetlen segíteni.

Értékesítésre elfogad: ✓
Husnemüket, füstölt
kust, vadakat, szárnyasok-
kat — élő és leölt állapot-
ban, tojást, vaját, halat,
burgonyát, káposztát, zöldség-
félüket, gyümölcsöt stb.

□ Azonnali készpénz-
elszámolás. ✓ □

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ
SZÖVETKEZETE

HATÓSÁGI KÖZVETITŐ

Budapest Székesfőváros Központi Vásárcsarnokában
SÜRGÖNYCZIM: AURORA—BUDAPEST.

• MI UJSÁG? •

Boldog husvétii ünnepeket kívánunk olvasóinknak!

Husvétii számunkat négy oldal melléklettel bővítettük ki, hogy ellássuk olvasnivalóval előfizetőinket az ünnepekre. — A melléklet az új magyar miniszteriumot írásban és képekben mutatja be, ami ebben a nagy fordulatokban gazdag, nagy nemzeti eseményekben bővelkedő napokban a legérdekesebb olvasmányt nyújtja.

Ebéd berlini nagykövetünknél. Berlinből jelentik, hogy *Szögyény-Marich* berlini magyar-osztrák nagykövet és felesége vasárnap ebédet adott, amelyen a császár és a császárné is megjelent. A császári párt a nagykövet és a felesége fogadta. A nagykövet a császárnénak bokrétát nyújtott át. A császári pár étellapját a nagykövet egyik lánya festette.

Az utcai lapelárusításra vonatkozó tilalom visszavonása. Andrassy Gyula gróf belügyminiszter hétfőn rendeletileg visszavonta hivatali elődjének a hirlapok utcai árusítását betiltó rendeletét. Az erről szóló belügyminiszteri leirat a hivatalos lap szerdai számában jelent meg, de a belügyminiszter már hétfőn értesítette erről a budapesti m. kir. államrendőrséget.

A franciaországi bányaeégés. Arról a nagy szerencsétlenségről, melyet mi is lapunkban többször említettünk, a következő újabb hírek jöttek. A bányatűz oltása jól halad. A IV. tárnából tizenegy koporsót hoztak felszínre. Hét holttestet nem tudtak felismerni. Az erős bomlás következtében nehezen tudnak embert kapni a holttestek kiásására. Későbbi távirat jelenti, hogy a második számú tárnában újra kitört a tűz. A füst behatol a harmadik számú tárnába, sőt a negyedik számú tárnáig is. A harmadik és negyedik tárna közt egy élő lovat találtak. A sztrájkolók igen izgatottak. A lakosság elkeseredése a mérnökök ellen fokozódik.

Kitüntetés után halál. A földmivelésügyi miniszterium a minap száz korona jutalommal és diszoklevéllel tüntetett ki hosszú, hűséges szolgálatáért egy Varga István nevű hatvanöt éves napszámost. Varga, amikor megkapta a pénzt, örömeiben betért egy koresmába. Találkozott ott néhány ismerősével s ezeket is megkínálta a borából. A csöndes poharazásból nagy dárídó támadt s Varga István egész nap és egész éjszaka mulatott a társaival. Reggelre elfogyott a száz korona s a szegény napszámos, amikor hazatért és kijózanodott, könnyelműsége miatt való elkeseredésében felakasztotta magát. Mire segítségére siettek, már nem volt benne élet.

Gyászmise Széchenyi István grófért. A Széchenyi István gróf emlékének ápolására alakult bizottság és az Országos Keresztény Szövetég Széchenyi halála évfordulója alkalmából a krisztinavárosi templomban gyászmisét mondott. Ebben a templomban esküdött meg Széchenyi István feleségével, Szeilern Kreszenciával. A templom első padosaiban foglaltak helyet a bizottság s a Keresztény Szövetség tagjai. A

M. Tud. Akadémia képviselőjében ifjabb Szinnyei József jelent meg a gyászmisén, amelyet Rostaházy Kálmán plébános mondott. A bizottság felhívást intézett vidéki tagjaihoz, hogy ők is rendeztessenek gyászmiséket. A vidéki bizottságok tizennégy helyen mondatnak miséket.

Halálozások. Ladányi Márton 48-as honvéd, volt zászlótartó e hó 2-án a zólyomgyeji Martalján nyolcvanhat éves korában elhunyt. Egész Zólyomgyében ismerték a szép magas termetű, lebegő fehér szakállu öreget, aki a mult idők történeteit lenyűgöző érdeklőséggel tudta elmesélni. Ladányi Márton végigküzdötte a szabadságharcot, majd huszárnak Olaszországba került, honnan visszatérve Istennek szentelte életét, aki „annyi sok öldöklő csatában örködött fölötte”. Mint vándorló remete hétszer Rómában is járt. Sok nyomorúságban volt része, három év előtt meg is vakult s tehetetlenségében a besztercebányai székeskáptalan negyedvenkinti segélye, több plebánia szent Antal-perselye és a hazafias polgárság enyhítette helyzetét. Temetése nagy és őszinte részvét mellett ment végbe — Kossuth Lajos pénzén. Az öreg ugyanis régebben száz frtot kapott Kossuthtól Turinban; ebből csak ötvenet fogyasztott el, a többi halála esetére deponálta.

Jókai és Szilágyi Dezső szobra. A Jókai-féle szobor és emlékmű javára a Magyar Általános Takarékpénztárhoz (József-tér 14.) újabban 512 korona 80 fillér folyt be. Az eddigi gyűjtés 48,281 korona 01 fillér. — A Szilágyi Dezső-féle szobor és emlékmű javára a Magyar Általános Takarékpénztárhoz (V., József-tér 14.) 1906 korona folyt be.

A sztrájkolók is hódolnak. Hogy milyen rendkívüli hatással volt az új kormány megalakulásának híre mindenfelé, azt fölösleges leírni. Mindenki, ha csak körültekint, láthatja, mint változtak meg a lelkek hangulata, az emberek érzései. Maguknak a vezéreknek a neve elegendő volt arra, hogy az egész ország a mindig gyűlölt kormánynak a híve legyen. Az „átkos kormány” kiment a divatból. Ma mindenki csak jót, csak áldásos intézkedést vár azoktól az emberektől, akik mindig a jogok védelmében vállaltak önzetlen küzdelmet. Ennek a csodatevő erejű kormánynak, mint első diadalát mondják el a következő örömdetes eseményt: Diószegen és Székelyhídon mintegy hatszáz szervezett szőlőmunkás már hetek óta sztrájkban állott és a sztrájk oly nagy arányokat kezdett ölteni, hogy az kiterjed a mezei munkásokra és a nyár folyamán aratósztrájk lesz Biharmegyében. Mikor azonban a sztrájkolók értesültek arról, hogy kereskedelemügyi miniszter Kossuth Ferenc lett, rögtön abbahagyták a sztrájkot és hiábavaló volt a sztrájkvezetők minden iparkodása és rábeszélése, kijelentették, hogy miután Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter lett, biznak benne, hogy segíteni fog helyzetükön és tovább nem sztrájkolnak. Így a sztrájknak egyszerre vége lett. Erre képes Kossuth a neve.

A Mátyás-templomban nem volt lábmosás. A nagy-ecütörtöki hagyományos lábmosás szertartása, melyet oly sokan szoktak megnézni minden évben a budavári koronázó Mátyás-templomban, az idén elmaradt. Vaszary Kolozs bíboros hercegprimás ugyanis még mindig gyöngélgedik és nem végezhetett egyházi funkciót. Helyettese, dr. Kohl Medárd fölszentelt püspök pedig az esztergomi érseki bazilikában látja

el az egyházi teendőket az egész nagyhéten keresztül. A szokásos ceremónia így a várban elmaradt.

Letartóztatott leánykereskedő. A rendőrség letartóztatta Bonczai Gyula ötvenkét éves hirhedt leánykereskedőt, aki Artsakov Alexej néven bérelt szobát egy fővárosi szállóban és mint orfeumi ügynök szerepelt. Főképpen oroszországi mulatóhelyekre szállított leányokat. A Váci-köruton levő Monopol-kávéházban egy orfeumi énekesnő felismerte Bonczait s értesítette a rendőrséget, amely a veszedelmes lélekufárt csakhamar gondjaiba vette.

A fumei sztrájk megszűnt. Fiuméből jön a hír, hogy a sztrájkoló munkások hétfőn délután gyűlésre jöttek össze a Fenice-szinkörben, amelyen másfélórás tanácskozás után elhatározták, hogy reggel újra kivétel nélkül munkába állanak. A tanácskozás végeztével bizottságot választottak, amely a munkaadók szövetségének délután öt órára egybehívott tanácskozásán közölte a munkaadókkal a munkások elhatározását. A föltételeket a munkás-bizottság aláírta és kötelezettséget vállalt az iránt is, hogy a munkások reggel megkezdik a munkát. A megegyezés így módon létrejött és már zavartalanul folyik mindenütt a munka. A megakadt forgalom miatt mindössze néhány hajó horgonyoz a kikötőben.

Az elhagyott gyermekek megmentésére legujabban a képzőművészek Edelsheim-Gyulai Lipót báró felhívására egy-egy műüket az orsz. gyermekvédő ligának ajándékozták és az így módon összegyűjtött művészeti anyagot a május 26-iki nagyszabású jótékony aukción elárverezik. A tiszta jövedelem a liga gyermekvédő alapjához csatolják. Ugyancsak szép reménnyel kecsgetet a május közepén megnyitandó ex libris- és plakát-kiállítás.

Bolgár diákok a fővárosban. A nyugati pályaudvaron, az alkotmányos miniszterek fogadtatására megjelent tömeg között tiz-tizenöt fiatalember csoportja keltett érdeklődést, akik kíváncsian és elragadtatással nézték a hatalmas lelkesedő emberáradatot. A tömeg elvonulása után a főváros forgalmasabb utcáit szemlélték meg, aztán este visszatértek a Lipótvárosi szállóban levő lakásukra. A fiatal emberek bolgár egyetemi polgárok, kik a husvét szünidőt arra használják fel, hogy megismerjék a magyar főváros nevezetességeit. A bolgár diákok még néhány napig maradnak a fővárosban, aztán az ország többi részét is megtekintik.

Siketnémák felvétele. A siketnémák áll. s. kecskeméti intézetébe az 1906/1907. tanévre nem- és valláskülönbőség nélkül felvétetnek olyan 7-től 10 éves korú siketnéma gyermekek, kiknek a siketségen kívül más testi vagy szellemi fogyatékoságuk nincs. Felvételért a legszegényebb szülők is folyamodhatnak, mert az intézet igazgatósága módját ejti annak, hogy a vagyontalan szülők gyermekei is bejussanak az intézetbe. Az iskoláztatás ideje 8 év. Felhívjuk még a szülők figyelmét arra a körülményre is, hogy intézettel az kapcsolatosan egy országos jellegű kertészeti továbbképző iskola felállítása terveztetik, amely valószínűleg már a f. év őszén megkezdheti működését s amelyben *intézetet végzett növendékek* a kertészet minden ágában és a szőlőgyümölcs-tenyésztésben és selyemtermelésben fognak kiképeztetni. A folyamodványok f. évi május hó 15-ig nyújtandók be az intézet felügyelő-bizottságához. Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál az intézet igazgatósága.

GAZDASÁGI DOLGOK

Tojásszorulás és a tojásvezeték gyuladása.

A tojásszorulásnak, a mely a tyukok nem ritka betegsége igen sokféle oka lehet, mégis a leggyakoribb a tojásvezeték pangása, belső vagy külső okok miatti megbetegedése, a takarmányozás mézshiánya, a tojás tompa végével való fekvése és végre a tojásvezeték gyöngye volta. A tojásvezeték gyuladása okozója lehet a tojásszorulásnak, de következménye is, amennyiben ha a tojás pár napig kitojva nem lesz, az erőlködésnek következménye nemcsak a tojásvezeték, de a végbél az s egész belső gyuladása is.

Ha a tojások puhahéjuak, a tojásszorulásnak oka a tojásvezeték pangása lehet, amit ismét az okoz, hogy a takarmányozás nem megfelelő s az adagolt takarmánymész nem elegendő. Több *takarmánymész* adagolandó, jobban mondva több, de lehetőleg naponta, lágy takarmány közé keverten. A lágy takarmány állhat buza- vagy árpakorpából s törött, főtt burgonyából, amely közé a tiszta csontliszt vagy tojás-héj-por kevertetik. Az adag naponta 5 tyukra számítva egy kávéskanálnyi lehet.

A tojásszorulásnál a segítség a következő:

Langyos vízbe 2—3 evőkanálnyi tiszta és romlatlan táblaolajat keverünk s ezt a keveréket egy gummifecskendővel a végbélnyíláson át a tojáscsatornába lassan befecskendezzük. Ezt naponta négyszer kell tenni. Ha két nap alatt a tyuk, vagy más fajta tojó a tojást meg nem tojja, akkor beolajozott mutatóujjal a csatornába nyulunk s a tojást lassan előbbre hozni igyekszünk. Rendesen ez sikerrel jár. Amennyiben azonban ez sem használja, akkor nincs más mód, mint a tojásnak tiszta s elég hosszú hajtúkkal való kíségetése, amit a következőképpen kell végrehajtani. A beteget asztalra háttal lefektetjük, lefogatjuk, hogy mozduini ne tudjon s az után a végbélnyíláson át, két előre a tojás formájában meghajlitott hajtút a hajtással befelé vezetünk s a tojást ezekkel megfogni próbáljuk, ami könnyen sikerül s a tojás lassan a tojáscsatornából kihuzható. A megoperált állatot néhány napig zárva kell tartani s lágy takarmánnyal etetni.

Amennyiben az állat, amely így bajban megbetegszik, nem valami értékes, nem érdemes vele bajlódni, mert ez a baj ismétlődni is szokott, hanem legjobb azt levágni mindjárt a harmadik napon. Ezzel az esetleges elhullásnak is eleje vétetik. A nemes állatoktól pedig, amelyek így bajban megbetegszene, nem tanácsos ivadékokat nevelni, mert azok jó tojók sohasem lesznek.

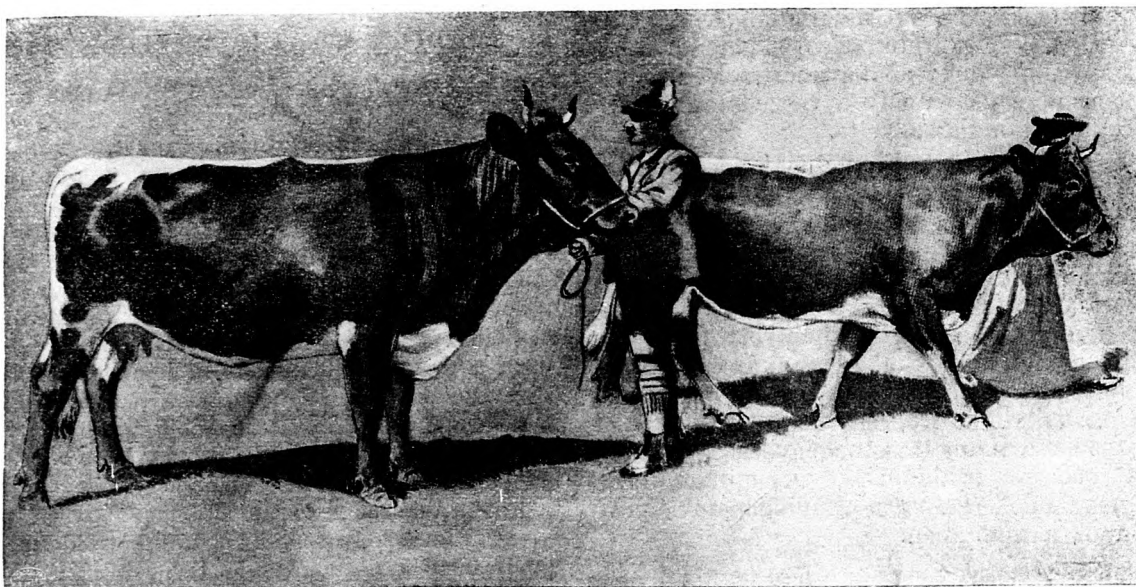
Pinzgau marhát tisztán tenyésztő szövetkezet Bajorországban.

Bajorország délkeleti részén, az Inn és Salzach között, 1896-ban megalakult a „Felső-Bajorországi tisztavérű pinzgau marhát tenyésztők szövetkezete”. A szövetkezet iránti érdeklődés mindjárt kezdetben kedvező irányban indult meg, azóta a tagok száma folyvást emelkedett, úgy, hogy nyolc év múlva már 1237 tagja volt, kik 1951 pinzgau marhát törzskönyveztettek. A szövetség céljául tűzte ki a tisztavérű pinzgau marhák tenyésztését és nemesítését, különös tekintettel a testformákra és arra, hogy a pinzgau marha használ-

hatósága mindhárom irányban, t. i. a *tejelés*, *hustermelés* és *igavonóképesség* tekintetében fokoztassék.

A tenyésztés előmozdítására szolgál a törzskönyvelés; a törzskönyvezett állatok és azok utódainak megjelölése

lyezve a sok mozgásra, a szabadban való tartózkodásra és természet szerű takarmányozás mellett tartják hágóképes korukig, amidőn azokat a szövetekezeti községekben kiosztják, hogy azok tenyészetébe friss, egészséges

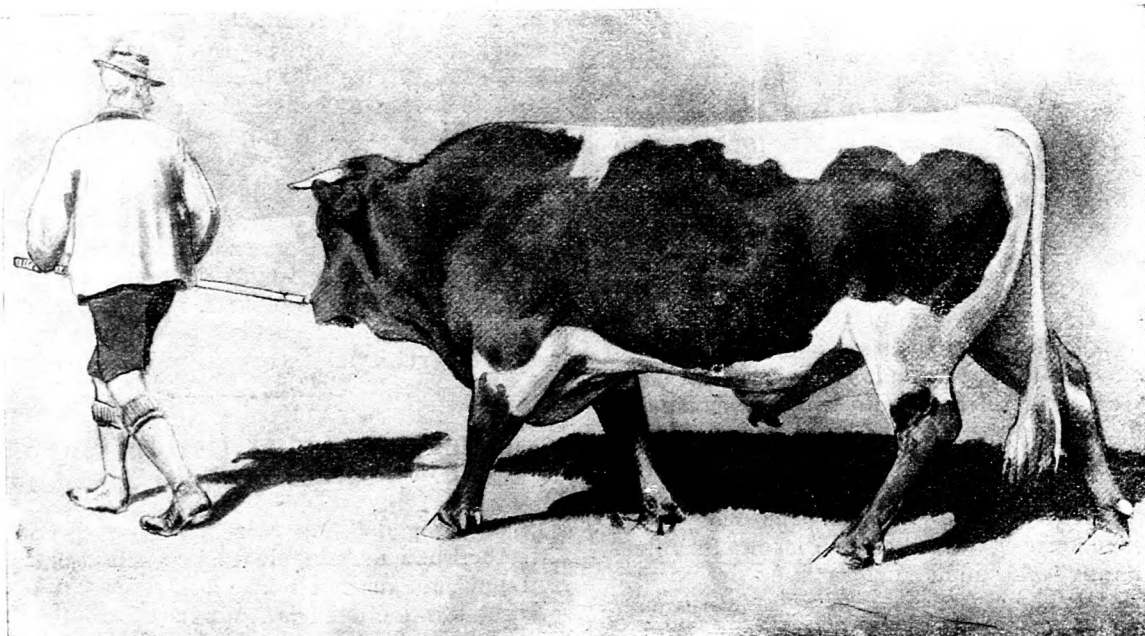

A müncheni kiállításon díjazott tisztavérű pinzgauai tehének.

Deriaz mód szerinti füljelzéssel; a jobb tenyész bikák vásárlása magánosoktól, hogy azokat a községekben fedeztetési célokra használják; tenyészcélokra kiválóan alkalmas üzők díjazása; nagyobb kiállításokon való részvétel; takarmányneműek, műtrágya és vetőmag közvetítése. Hogy a tenyész állatok lehető természet szerű nevelésben részesüljenek, alpesi gazdaságot rendezett be a szövetekezeti, mely célra megszerezte a rosenheim-i és trauenstein-i birtokokat, hosszabb időre pedig bérbe vett más nagyobb alpesi területeket.

és tiszta pinzgauai vér kerüljön. A tenyész- és igaállat közvetítését Nopitsch dr. kir. állattenyésztési felügyelő vezetői Trauensteinben, kinek 1904-ben 37,860 marka forgalmat sikerült teremtenie.

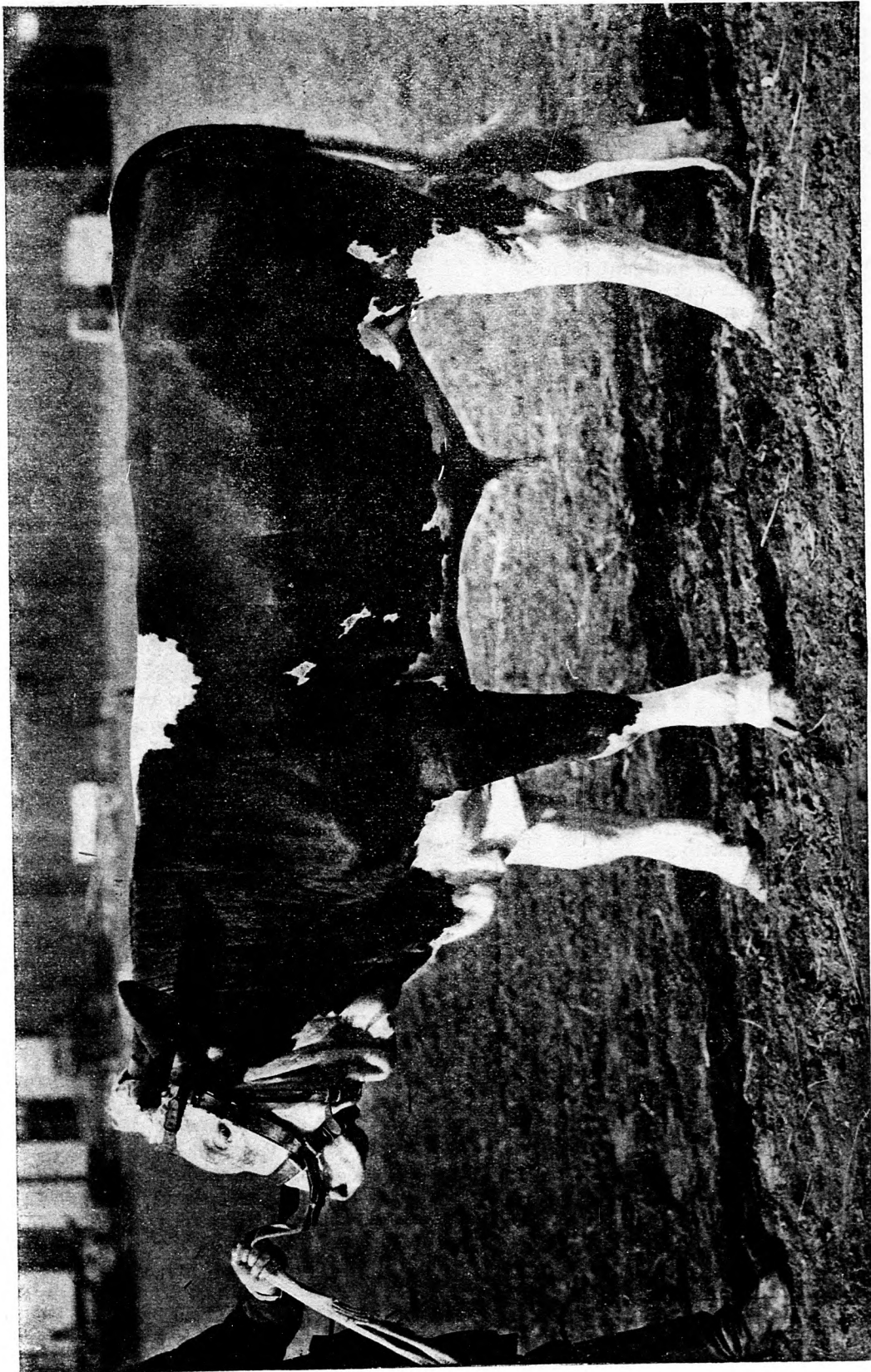
A pinzgauai marha, mely mindhárom használhatósági irányban igen kiváló, leginkább kitűnik szívós egészsége, ereje, kitartása és ellenálló képességével és mondhatjuk, hogy egyike a legtermészet szerűbb fajtáknak. Tejelőképesség, hustermelés és igavonóerő a legkedvezőbbben összpontosul a pinzgauai marhánál, úgy, hogy bármely

A müncheni kiállításon díjazott tisztavérű pinzgauai bika.

Ez alpesi gazdaságok közül a trauenstein-i a legterjedelmesebb, 630 m. tengerszint feletti magasságban, ahol 1901-ben bikafelnevelési állomást rendszeresítették. Itt nevelik a tisztavérű vásárolt fiatal bikákat, főszülty he-

képességét fokozhatjuk vagy csökkenthetjük nevelés által tetszésünk szerint. Évi átlagos tejhozama 2500—3000 kg. tej, melynek átlagos zsírtartalma 3.6 százalék, vannak azonban egyedek, amelyeknek évi átlagos tejhozama

Csebogár. Gaál József 1 éves szimmentáli bikája. (Eliett 1905 márc. 19-én.) Az első bi. aborjudij nyertese az 1906. évi budapesti tenyészállatvásáron.

no teltelt.

5300 kg., sőt még ennél is több. Azonkívül a pinzgau marha elismert igénytelensége mellett igen jól értékesíti a takarmányt, a hizlásra rendkívül alkalmas és husa kitünő, amit leginkább bizonyít az, hogy a pinzgau hizott marha a bajor és osztrák piacokon a legkeresettebb árucikk és jóval drágábban is fizetik, mint más fajtabelieket. Mint igavonó is megállja helyét; nehéz járasu ugyan, de azért kitartásban páratlan és igénytelen igavonó, erős körmökkel, melyeket még a legkeményebb téli időben sem kell patkoltatni.

A pinzgau marha eredeti hazáján, Salzburg és délkeleti Bajorországon kívül elterjedt egész Ausztriában, Észak-Németországban, Magyarországon, Bosznia és Hercegovinában, Szerbia, Bulgáriában és Romániában, sőt legújabbán Oroszország és Német-Afrika is elkezdte a bevitt, hogy a pinzgau marha felvegye a versenyt a benszülött vagy máshonnan bevitt marhával.

Magyarországi nagyobb tisztavérű pinzgau tenyészetek: Kolozsmonostori gazd. tanintézet, Tartler György brassói gazdasága, Andrássy Aladár gróf szigetvári, Popper A. br. bicsicai gazdasága, csákovári földművelőiskola, munkácsi uradalmi főbérnökség nagylucskai gazdasága, Lónyay G. deregnyői gazdasága.

Az 1. és 2. ábrán bemutatott pinzgau marhákat az 1905-iki müncheni, a német gazdasági egyesület által rendezett kiállításon díjazták. A kiállításon általában a pinzgauiak vezettek és az első díjat nyert bika értékszámára 975 volt, amely 13 mm.-ás testsulya dacára is elég ruganyos és gyors járasu volt. Feltűnt továbbá ritka nagy mellmélysége mely ugy a bikák, mint a tehének fajtulajdonsága. Ugy látszik általában, hogy a pinzgau marhának még nagy jövője van, amit már is bizonyít nagy elterjedtsége. *Fabricius E.*

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság
a szab. osztr.-magy. államvasut-társaság
resiczei mezőgazdasági gépgyárának
vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!

EGYETEMES ACZÉLEKÉK.

Tiszta aczélanyag
saját hámorainkból.

Eltörhetetlen tégelyaczél-ekefej.
Pánczélaczél-kormánylemez.
Magasított aczél-ekefej.
Porvédő kerekek.
Aczél gerendely.

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró
taligát szállítunk.

Ekegyártás terén legelső rangú
magyar gyártmány fel-
lülmulja még a legneve-
zetesebb idegen gyártmányokat is.

Kérjünk árjegyzéket, mivel ez az összes
talajmivelőgépeket terjedelmesen ismerteti és egy-
általán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes,
szakszerű és minden gazdának értékes felvilágo-
sításokat nyújt és díjmentesen küldetik.

Rövidített levélcím:

„AGRARIA“ Budapest, V., Váci-ut 2.
Sürgőnyezim: „AGRARIA“ Budapest.

MULATTATÓ

Kuruc imádság.

I.

Azért, hogy nem a templomból
Szólunk hozzád:
Istenünk ne fordítsd el
Tőlünk orcád.
Sűrű erdő mélye most a
Szentegyházunk,
Imádkozni ide járunk.

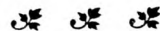
Küzdünk vivünk, mely ránk tört, az
Áradattal
S szívünk-lelkünk ha megtelik
Bubánattal,
Nem önthetjük zsolozsmába
Cifra szóba:
Elsirja egy méla nóta.

II.

Tárogatónk bugó szava.
Siró szava ha megzendül
Tekints le ránk Istenatyánk
A csillagos magas mennyből
Ne is miránk, szegény rongyos
Katonákra
Csak elárvult, elnyomorult,
Gyászba borult szép hazánkra.

Tekints le rá s buját baját
Enyhítsd végre, oszlasd, szüntesd,
A labanchoz hozzá se nyulj,
El se íteld, meg se büntesd.
Oly jó vagy: még tenger bűnét
Megbocsátod —
De ha szeretsz, egy napra csak:
Add kezünkbe a korbácsod!

Lampérth Géza.

A vetélytársak.

Gyönyörű, szép hajadon volt a Szarka Péter lánya, a Mariska. Megüdült tőle, aki csak ránézett. A munka meg csakugy égett a kezében. Tudta róla az egész falu, hogy milyen gazdasszony. Mulatni, nótázni, táncolni egy lány se tudott ugy a faluban, mint ő. Hanem volt egy nagy hibája s ezt az éjszótét szemében hordta. Sok legény magáénak képzelte már azokat a hamisan kacintó szemeket, mikor belebontottak az eszébe, szívébe és keservesen csalódott, mikor a Mariska kinevette. Fel is hagytak vele.

O azért csak eljárt a fonóba. Mulatott a többivel, hanem a legényeket keveselte, fitymálta. Köstörgött velük.

Tudta ezt jól Fekete Bandi is, de hát mit tehetett a saját szíve ellen. Annak a verését nem lehetett elhallgattatni. Bár atyja ellensége volt a Szarka-

familiának, de az ő szerelme nem ismert akadályt, szerette a leányt, mint pillangó a lángot.

Alig hogy megjött a katonaságtól, már megkérdezte tőle:

- Mariska, lennél-e az én feleségem?
- A kendé?
- Az enyém, lelkem!
- Várjon kend még egy évet, akkor megmondom. Korán lenne az még.

Nem pirult el, mint más lány, mikor ilyet hall, hanem elkezdett nevetni, mutogatta fehér fogait s aztán azt kérdezte:

- Hát tetszem én kendnek?
- Bandi meg önfelédten utána mondta:
- Bár ne tetszenél! Tied már a szívem, lelkem, te meg nem akarsz enyém lenni.
- Hát'szen én azt nem mondtam.
- Rosszabbat mondtál, azt, hogy várjak.

Azért várt Bandi, akármilyen rosszul esett is neki a bizonytalanság. Elmúlt már annak a beszédnek fél éve. Az őszből tél, a télből tavasz lett és Mariska még nem mondta meg neki, hogy felesége lesz-e.

Elmúlt a szép husvét, lakodalomra készült a fél falu. Kerekes Ferenc leányát vette el Tólos Gyuri, a falu egyik legderekabb legénye. A lakodalmon nyoszolyóleány volt a szép Szarka Mariska is, vőfélye Kerekes Józsi a menyasszony bátyja, aki még deli, szép huszár és csak néhány napra jött haza.

Fekete Bandi nem volt hivatalos.

Meg is várta előző vasárnap Mariskát a templomajtóban s megkérdezte tőle:

- Elmégy a lakodalomba?
- Mért ne mennék el? — Hát tehetek én róla, hogy kendet nem hívták meg?
- Ha ugy szereted a lakodalmat, tartsunk mi is. Mondd már egy szóval, hogy feleségem leszel. Látod én nagyon szeretlek. Miért hitegetsz már fél év óta?

— Kimondom hát. Én lennék a kend felesége, ha rajtam volna, de édes apám Kerekes Józsinak szánt. Aztán a Józsi nem csunyasabb legény, mint kend. Ami meg a módosságát illeti, azt mondta az édes apám...

Bandival egyet fordult a világ.

— Ez a végső szavad? Ezért hitegetté engemet? Elég! Ne mondj többet.

Nem szólt azután egy szót sem a szép csalfa leányhoz, csak egyet szorított a fokokán s azóta nem is látták...

Egész kis faluvá változott Kerekes Ferenc uram háza. Csupa élet volt. A cigány huzta. Legények, lányok járták lassabban, sebesebben, ahogy éppen kellett. Lakodalom volt.

A szép Mariska kecsesen járta a vőfélyével.

- Hát leszel az én feleségem?
- Leszek.
- Engedd magadat megcsókolni.
- Azt nem, meglátják.
- Baj is az. Tudják, hogy elveszlek.
- Meg sem.
- Hát ölelj jó szorosra.
- Azt már a szép lány megtette.

Kerekes Józsi bódulttá tették a szép szemek, rabja lett a lánynak.

A cigány elhagyta, következtek a játékok, a zálogváltás. Most aztán volt alkalma Józsinak, hogy megköstolja a szép lány csókját. Hej, de veszedelmes volt abba beleköstölöni.

Egy apró gyerek szólal meg a szép lány előtt.

— Bandi vár a kert alatt. Csak egy szóra hivat, menj hozzá.

A hamis lány megrezzen. Kezd előtte világossá lenni, milyen veszedelmes játékot folytatott ő annak a másik legénynek a szívével. Most meg érzi, hogy oda is szívesen benne. Nincs megállapodása, melyiket szereti ő jobban: Józsi-e, vagy Bandi,

Józsi fölugrik.

— Ki hivat?

A szép lány fölkapog:

— Az a félnotás Bandi, aki, több félénél, hajszol, hogy legyek felesége.

De ebbe már belepirul.

— Majd ott leszek én, csak várjon meg! —

Felkötöi nehéz kardját s kisiet.

Mari megtántorodik. Ugy magába gondolja, baj lesz ebből, de nem szól senkinek. A télelem némává teszi.

Józsi kimegy. Kinyitja a kis kertajtót, végig siet a virágok között s ott az egyik almafa törzséhez támaszkodva látja Bandit.

Józsi eléje áll.

— Kit hívtál ide?

Amaz megrázkódik.

— Mi közöd hozzá?

— Ezt kérdezed tőlem, gazember?

— Én vagyok gazember?

De ezt előbb megkérdezte amattól a fokok, mely megelőzte a kardot.

Kerekes Józsi vérében maradt ott. Még csak sóhajtan sem tudott többé, amint az a fokok lezuhant a fejére.

Bandi eltűnt onnét.

A lakodalomban keresték a vőfélyt. Senki sem tudta, hova tűnt el, csak a nyoszolyója, de az nem szólt senkinek.

Hanem megtudták nemsokára.

A fiu, aki Bandi üzenetét hozta, kinézett a kertbe s mikor holttestet talált ott, ordítva adta tudtul a lakodalmasoknak.

Megfordult mindenkinek a jó kedve. Vallatóra fogták a fiut s megtudták mindent.

Még csak ezután néztek különösen a csalfa lányra a falubeliek.

Vén lány maradt.

* * *

Husz éve ennek.

Az öreg Szarka Péter már meghalt. Portáján Mari, a vén lány gazdálkodik.

Olyanforma tavaszi nap van, mint azon a gyilkos eset napján.

Mari kint ül a pitvarban. Egykor szép szemeinek sugarai most már nem oly hamisak, de a tűz is elveszett belőlük.

Az utcaajtó megnyílik, ősz hajú ember lép be rajta. Testét fehér vászonruha fűdi, lábain óriási bakancsot visel. Rab ruha. Mintha szédülne, megtántorodik, amint az ajtónál megáll. Meg is kapaszkodik.

Aztán megindul a vén lány felé.

Mari rémülve pillant rá, aztán be akar szaladni. Megszólal amaz:

— Ne fuss tőlem... Neked nem vagyok koldus, nem kérni jöttem hozzád. Valamikor voltam koldus, akkor meg csak tőled kértem, mástól nem. Ha akkor megajándékoztál volna a kezedd, sziveddel, mennyivel másként éltünk volna ebben a szomorú világban.

Hamis voltál, koldussá tettél, világosufja lettem. Nem átkozlak meg s nem azért jöttem, hogy rosszat

kivánjak. Csak, mert hallottam, hogy élsz, hát gondoltam, megnézek. Kiváncsi voltam azokra az ajkakra, melyek hazudtak nekem, azokra a szemekre, melyikért gyilkoltam. Isten veled, Mari. Most már nem látjuk mi többé egymást. Isten veled.

Megindul.

A vén lány alig meri kimondani, amit gondol, csak nagy félve:

— Maradjon kend, házam nyitva, legyen ura. Amit helyre hozhatok . . .

— Nem kell nekem, Mari. Házad, birtokod, magad is vér ára vagy. Nem kelletek.

S eltántorog.

Ott marad a lány, úgy, amint a székre rogyott a beszéd alatt.

Nem is kelt fel onnét többé úgy, mint leült. Bágyadt, fénytelen szemei kifényesedtek, kiragyogtak úgy, mint husz év előtt s elindult velük a falu hosszában. Hamis ajkaival azt hirdette a lányoknak:

— Ne hitegess, ne csalogass senkit, mert gyilkolnak érted. Aztán téged ölnek meg. Egyet szeress, de igazán.

Mézes János.

Nemzeti ellenállás.

Most, a béke ideális korszakában, amikor nincs mit félni a darabantok bosszuállásától s szabadabb a szó, a tett, mint bármikor volt, el lehet már mondani, hogy egy nagy magyar vármegye miképpen juttatta diadalra a nemzeti ellenállást. (A nevét most sem említjük fel, aki tudja, ugys tudja). Hosszas vitatkozások, főleg tárgyalások folytak a körül, hogy szabad-e a tisztviselőket kitenni az önkénynek? Arról volt szó, hogy kenyér nélküli vállalkozó mindig akad, talán tulon tul sok is, ezek aztán ott rekednek a legközelebbi tisztújításig a vármegyében és képesek elherdálni mindent. Értéket, vagyont, hiszen nem a sajátjukat prédálják s a jószág is akkor garázdálkodik leginkább, ha idegen vetésbe kerül. Az a megállapodás jött tehát létre, hogy a tisztikar ne rezisztáljon, ellenben fejtsen ki a törvényhatóság annál nagyobb ellenállást. Obstrukcióval vagy más-ként, az mellékes. Lehet a főispánokat kinos helyzetbe sodorni, ha egyre-másra hozza meg a közgyűlés a hazafias határozatokat s ő lesz azt kénytelen kimondani. Ezért feloldották a kötelezettség alól a tisztikart, lehetett adót elfogadni, ki kellett állítani a katonai szolgálatra jelentkezők belépési nyilatkozatát, amivel főleg azt érték el, hogy nem kaptak királyi biztost és nem függesztették fel az autonómiát. Most aztán, hogy lezáródott a darabant-korszak története, kiderült, hogy ezen a helyen egyetlen fillér adó nem folyt be és senkinek sem állították ki belépési nyilatkozatát. A rejtély nyitja a következő:

Belép egy sváb legény a fősolgabíró hivatalába és azt mondja:

— Katona szeretnék lenni, kérem az irásokat.

— Komolyan akarod?

— A legkomolyabban.

A fősolgabíró fölkelt a helyéről és kétszer úgy teremtetten képen a legényt, hogy az megtántorodott tőle. Akkor azt kérdezte szelíd hangon:

— Mit is akarsz, fiam? Szeretnél katona lenni?

A legtöbb esetben használt a belépési nyilatkozat ilyen kiállítását, de ha nem volt elég, jött utána még néhány részlet. A főbíró kezdetben sok, később már kevesebb hasonló aktát intézett el, aztán egészen resztancia nélkül maradt. Némelyik megfelelt az eljárást és bement az alispánhoz.

— Panaszom van a főbíró ellen. Ezt, meg azt cselekedte.

— Ejnye, a kutya-fáját, menj csak be X. aljegyzőhöz, az fölveszi a panaszodat, mert ezek az ügyek hozzátartoznak.

Az aljegyző, öles athléta, előzékenyen kérdezte:

— Halljuk a panaszt.

— A főbíró ur nyakon vert.

— Aztán miért?

— Mert belépési nyilatkozatot kértem.

— Hányat ütött rád?

— Kettőt.

— Nesze még kettő, így négy lesz.

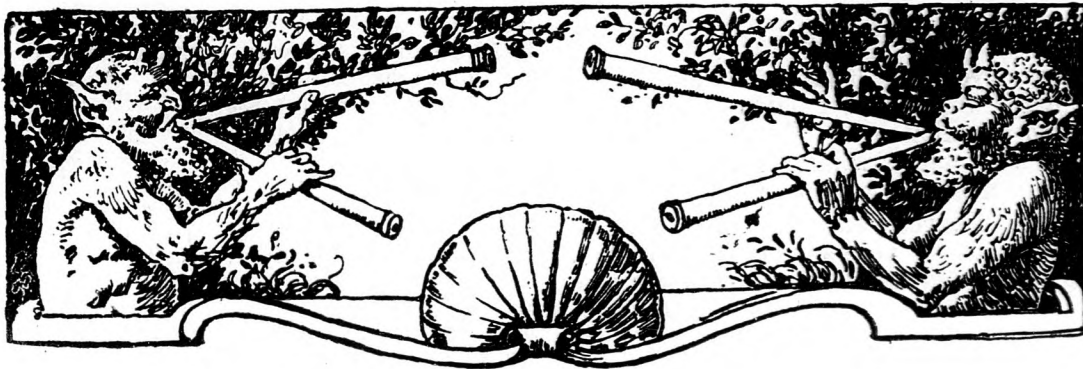
Ezzel kiegészítette a nyaklevesek számát, ha jókedvében volt, ki is kerekítette ötre, végeredményben azonban, mikor suttomban hire ment ennek a divatnak, teljesen elmaradtak a legények. Azért is nem került katona arról a vidékről.

Karagyorgyevics Sándor kocsija.

Érdekes történelmi ereklje jut legközelebb a szerb királyi muzeum birtokába. Nevezetes nemzeti klenodium, amelyet nagy diszszel Magyarországból szállítanak a Balkánra. Egy nagyváradai kocsigyáros közönséges falusi kótyavetyén megszerezte azt a fogatot, amelyen Karagyorgyevics Sándor, Szerbia egykori fejedelme, a szerencsétlen halálraítélt király menekült. Karagyorgyevics Sándor az által, hogy uralkodása alatt Ausztriával szűrte össze a levelet, magára vonta a ruszofil nemzeti párt haragját, gyűlöletét s ezért történt, hogy 1858-ban amint a nemzetgyűlés először összeült, a fejedelmet detronizálta s a már egykor elűzött Obrenovics Mihályt hívta vissza. Az öreg Obrenovics békében uralkodott, míg Karagyorgyevics Sándort a porta is cserban hagyta, de Ausztria is elfordult tőle s végre maga is belátta, hogy a helyzete tarthatatlan, s formálisan lemondott a trónról. Mikor azután Obrenovicsot 1868-ban Topcsiderben épp oly kegyetlen módon gyilkolták meg, mint kései utódát, a szegény Sasa királyt, a közvélemény nemcsak Szerbiában, de Európaszerte a trónjától megfosztott fejedelmet gyanúsította a gyilkossággal. Karagyorgyevics Magyarországra bujdosott s ezalatt a szerb törvényszék in contumaciam husz esztendei várfogságra ítélte. A boldogtalan királyt üzőbe fogták, de magyar földön biztos menedéket talált. Biharmegye Belfenyér községben gazdálkodott az unokaöcse Karagyorgyevics Arzén, annak a birtokára költözött. Bukarestből futott oda. Váltott lovakon, régi udvari fogatán tette meg az utat. Ma is él még Belfenyéren öreg Szilágyi Mihály parasztagyász, aki a menekülő fejedelem lovait hajtotta. Az öreg paraszt beszéli, hogy Vaskóh táján pandurok állították meg a kocsit. A perzekutor odalépett a királyhoz, aki halkan váltott pár szót a pandurokkal.

— A perzekutor összecsapta a bokáját, akkorát szalutált, hogy a szeme is kidülledt. Én meg a lovak közé suhintottam.

Karagyorgyevics Arzén meghalt. Az üldözött fejedelem is Temesvárra költözött. A belfenyéri dominium kisczardák kezére került és ők vették meg mindenféle dokumentummal együtt a hatalmas fekete batárt, a szerb király címerével ékeset. Potom néhány forintért adták tovább s most birói árverésen vette meg a nagyváradai kocsigyáros, aki felajánlotta a szerb udvarnak. A királyi muzeum igazgatósága érintkezésbe lépett a kocsigyárossal s legközelebb a muzeum megbízott emberei Nagyváradra érkeznek az udvar küldöttével, hogy az erekljét átvegyék.

Kedvderítő.

Iskolás-adomák.

A gyerek ajándékot visz a tanítójának.

— Tiszteli a papa a tanító urat, s ezt a kolbászt, hurkát, szalonnát küldi.

— Köszönöm fiacskám, köszönöm, — mondja a mester örvendezve, — szinte sok is a jóból.

— A mama is azt mondta, — jegyzi meg a fiu, — de a papa azt felelte, hogy tizenynyi sem elég annak a nagybélűnek.

Gaukler Tóni népnevelőnek fura műfogásai voltak.

Hogy megakadályozza tanulóinak órákői nyalakodásait, reggel a tanítás előtt kihirdette:

— Gyerekek, aki tízórai ennivalóját ide adja eltenni, kap egy krajcárt.

Tíz óraker pedig kijelenté:

— Gyerekek, ki vissza nem adja a krajcárt, nem kapja ki uzsonnáját.

A főesperes ur fogós kérdésekkel szerette a vizsgálatokat fűszerezni. Egyik iskolájában reákezdi:

— No gyerekek, tudjátok-e, melyik fa nem ég meg?

— A tréfa. Hangzik egyszerre.

— Helyes. És melyik fa van sátor alatt?

— A kofa a piacon.

— Igen helyes. És melyik fa a leghasznosabb?

Általános hallgatás.

— A mogyorófa — döcögi a jókedvű vizsgáló — mert az kerget benneteket tanulni. Hogy azt is meg tudjátok, melyik a legkedvesebbik fa?

— A nagytisztelőtű ur kisasszonya, a Jozefa. Felel a fiatal tanító — az osztály helyett.

— Minek néked az a négy krajcár, te Ervin? — kérdi az óvónéni a pénzesörgető gyerektől.

— Meglepetést csinállok vele a mamámnak.

— Miféle meglepetést?

— Cukrot veszek magamnak.

A kisedvóné azt a versikét tanitgatja: „Amit megtehetsz ma, ne halaszd holnapra.“ Egyszerre csak megszólal Katica:

— Nénike! hát tessék ide adni a cukromat, amit holnapra eltett.

Gyurica későn érkezik az óvóba. Elkezd mentegőzni, hogy későn kapott reggelit, mert a papa azt mondta, hogy golya készül a házba, hogy mire ő délben haza megy, akkorára talán már ott is lesz.

— No és mit szeretnél a golyától kapni, kérdi az óvó néni, — ösikét, vagy hugocskát.

— Legjobban szeretnék egy kis lovacskát — feleli vigyorogva a kis oktondi.

Az óvó néni uzsonnaker tányérkát rak a gyermekek elé. Gizike hirtelen azt kérdi tőle:

— Nénike, ugy-e a jó Istenke, ha uzsonnál, három tányért tesznek eléje?

— Miért kis lányom?

— Mert hárman vannak egy személyben.

— Nénike, nénike — dicsekszik a kis Janka az óvó kisasszonynak — tegnap a szomszédunkban lakodalom volt, én is ott voltam, meg Pali is.

— És kaptatok kalácsot? kérdi a kisasszony.

— Palika egy falatot sem kapott, — felelt Janka nagy diadallal — én meg majdnem kaptam.

Szép kilátás.

— Jó lakásuk van most, Veresné?

— Oh, meglehetősen.

— És milyen a kilátás?

— Nagyszerű. Eppen benézhetünk a szemben lakók ebédlőjébe és láthatjuk, mit esznek.

— Maguk mindig olyan jó lakásokat találnak!

Képeinkhez.

Csebogár. Egy gyönyörű bikát mutatunk be ez alkalommal, mely az 1906. évi budapesti tenyészállatvásáron I-ső bikadíjat nyert. Tenyésztője, nevelője Gaál József. A tenyészállatvásárról még több remek állat képét mutatjuk be közelebből.

Az új kormány. Husvétii számunk mellékletében találják olvasóink az új kormány arcképcsarnokát. Hiszszük, hogy meglelégedéssel és örömmel veszik e nagy magyar férfiak írásban és képbén való bemutatását.

Számrejtvény.

— Ifj. Lengyel Ferentől. —

- 1, 2, 3, 4, 5, 6. Hiv-melléknév közép foka;
10, 9, 8, 7, 41. Hidegnek ellenlábasa;
25, 17, 23, 12, 13, 14, 15. Egy szerszámot így neveznek;
40, 16, 35, 27. Keresztneve sok embernek;
26, 24, 22. 11. Itt van ismét egy férfi név;
20. Használjuk ezt névelőkép;
28, 29, 43, 18, 41, 30. Templomokban is találjuk;
19, 46. Hogyha varrunk ezhasználjuk;
42, 32, 44, 45. Osztrákország fővárosa;
33, 37, 36, 34. Létünket ez igazgatja;
21, 22, 47, 48. Embereknek lakóhelye;
31, 38: 39. A betű sor két betűje.
1—48. Arany mondat — szép csillogó,
Szász Károly volt a szerzője.

Megfejtési határidő 1906. április hó 21.

A megfejtéseket legcélszerűbb levelező-lapon beküldeni.

A „Független Ujság” 13. számában közölt talány megfejtése

„Husvét a béke önnepé.”

Helyesen fejtették meg: Beke Piroska, Vakareszku Mária, Bacs Margit, Renner Ida, Sütő Juliska, Nyerge Mariska, Joó Mariska, özv. Bóditné Simon Julia, Péterfy Tamásné, Veres Istvánné, Czákó Ferencné, Brüll János, Mrávesik Ferenc, Fekete Antal, Csorba Péter, Vakareszku István, Hajdu András, Nagy F. János, Baka Ödön, Szeremlei Márton, Istók Dénes, Farkas Mór, Gyenes János, Darabos György.

A sorshuzásnál Bacs Margit és Brüll János neveit húzták ki elsőnek, kiknek egy-egy értékes regényt küldtünk.

• LEVELES SZEKRÉNY •

Uj regényünket lapunk legközelebbi számában kezdjük közölni.

ELŐFIZETŐINKHEZ! Lapunk terjesztése érdekében felkérjük tisztelt előfizetőinket, hogy ismerőseik körében terjesszék a Független Ujságot. Azoknak, akik megrendelhetnek a lapot, szívesen küldünk mutatványszámokat, ha egy levelező lapon a címetek beküldik kiadóhivatalunknak.

Seres István. A szerencsétlenül járt eselédnek köteles annyi időleges, esetleg állandó segínyt adni, mint amennyit annak a segélypénztár adott volna, ha kötelessége szerint biztosította volna. A gazdák biztosítási kötelességének bármely okból eredő elmulasztása esetén ugyanis törvény szerint az a felelősség terheli, hogy a magáéból köteles azt megadni, amit biztosítás esetében a pénztár folyósított volna. Ha ezt önként meg nem adja, per utján is köte-

leztetetik erre. — **Verebélyi Ferenc.** Mi is azt reméljük, hogy a legtöbb választás egyhangu lesz. Kár volna idegen országba zászlóért a sok pénzt kiadni. Inkább zászló nélkül menjünk szavazni édes atyámfia, mint kül-országi zászló alatt. Már pedig zászlószöveget nálunk igen keveset szőnek, abból nem jut minden kortesnek. — **Sorsjegyekről.** Matyusivka István, Kiszely Ferenc, Mészáros József, Imrei János, Veres Zoltán, Renner Antal, Bedő Mózes, Vásárhelyi István, Csóri olvasókör: sorsjegyei nem huzattak ki. — **Ifj. Francia János.** A hiányzó lapot elküldtük és előfizetését javára könyveltük. — **Csontos Miklós.** A közönségesen súlynek nevezett sugárgomba-betegség (aktinomikózis) takarmány okozta fertőzés folytán keletkező, nem ragadós, az utódokra át nem öröklődő és olyankor, ha csak a bőrre, illetőleg a bőralatti kötőszövetre szeritkozó daganatokban nyilvánul, rendszerint sebészi vagy belső orvosságos kezeléssel gyógyítható betegség. Nem szavatossági hiba.

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárcsarnokban.

Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete jelentése
1906. április 13.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Husneműek: marhahus —.92—1.12 K., vidéki borjúhús 124—136 K., sertéshús 186—1.45 K., szalonna füstölt 150—166 K. szalonna, olvasztani való 1.12—1.36 K., hárj 1.46—1.52 K., sertésszir 1.42—1.44 K. — **Füstöltus:** (vidéki) kg.-ja 1.80—1.80 K. hazai sonka 1.70—2.— K.

Baromfi-félék: élő tyúk —.— K., rántani való csirke 2.40—3.60 K., sütni való csirke 2.60—4.— K., kacsá, hizott 5.—10.— K., lud, hizott 14—20 K., pulyka, hizott 16.—18.— K., páronkint. Vágott hizott liba 1.50—1.90— K., vágott hizott kappan, kacsá és pulyka 1.20—2.80 K. kg.-ként.

Budapesti piaci árak.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők). *Buza* 17.15—17.60 K. *Ross* 13.25 K-tól 13.30 K-ig. *Árpa* 14.40 K-tól 14.90 K-ig, jobb minőségű 14.80 K-tól 15.— K-ig. *Zab* 16.—16.50 K. *Tengeri* 13.65 K. **Teavaj:** (centrifugál) 2.40—3.— K., főzővaj 1.80—2.30 K. kg.-ként. Tehénturó kg.-ja 28—44 fillér.

Tojás: bácskai 68.—70.— K., erdélyi apróbb áru 67.—69 K. ládánként. (1440 drb.) Apadt —.— K., meszes: — K.

Zöldségfélék: Burgonya (vagonáru) sárga 4.—4.80 K rózsá I. 3.—5.— K., 100 mm.-ként. Hagyma 50 kg.-os zsákokban zsákkal együtt —.— mm.-ként.

Liszt ára 100 kg.-ként.

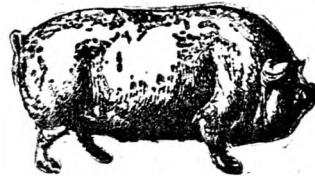
Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	28.20	27.20	25.80	24.80	24.—	23.20	21.—	19.20	13.50

Takarmányvásár. Réti széna 4.60—6.40 fillér, mubar 5.80—6.40 fillér, zsupszalma 3.40—3.60 fillér, alomszalma 2.60—2.80 fillér.

A „FUGGETLEN UJSÁG” szerkesztésére feltűgyel:

RUBINEK GYULA,

a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára

ÚRL REZSŐ

sertésbizományos
= BUDAPEST, =
Bévkocsis-utca 12.

Sertéseket

sovány és hizott állapotban és legmagasabb napi árakon értékesít.

Legjobb és legolcsóbb

gazdasági takaréktűzhely

Munkácsy-féle szabad. és a nm. földmivelés-
ügyi ministerium által 600 koronás első díjjal
kitüntetett takaréktűzhely. Megrendelhető

Lossinszky Imre

okl. gépészmérnök műszaki irodája
Budapest, V., Lipót-körut 7. sz.

Gazdak Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., BAROSS-UTÓZA 10. SZÁM, II. EM.

Alakult 1900.	Biztosítéki alap:	Alakult 1900.
Alapítványok a kormány hozzájárulásával	-----	1.953,240 — kor.
Tartalékok	-----	601,263,93 kor.
	Összesen	2.554.503,93 kor.

1901. évi fölösleg	-----	90,849. — kor.
1902. évi fölösleg	-----	59,782,28 kor.
1903. évi fölösleg	-----	109,831,73 kor.
1904. évi fölösleg	-----	72,438,28 kor.
1905. évi fölösleg	-----	61,730,60 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére, különféle módzatok szerint.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi fizetéselegb. l. úgy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi fizetéselegb. közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-3%-os díjvisszatérítést en részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adják fel biztosításukat 5% engedményben részesültek. Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

MAGYARON ELŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB NERVEVŐ ÓRAZLETE

Alapított
1847.

Brausweller János

Szegeden. Ca. és kir. kizárólagosan
szab. chronometer- és műszer, órátlalója
a remontoir megvártaknál
u. stb.

ÓRAK, EKSZEREK 10-évi jótállással
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltetnek.

Gazdak figyelmébe!

50% olcsóbb
mint bármely más világító anyag a

PYROLEUM

világítása.

m. kir. szab.
12321. 900.
A. 905.

A pyroleum szagtalan, nem füstöl, nem gyúlékony és már több ezer uradalomban bevezettetett. Számos elismerőlevél nálam betekinhető. Próba-küldemények 2 korona utánvét mellett. Kívánatra prospektus ingyen és bérmentve.

DEGEN JAKAB

Budapest, IX., Közraktár-utca 28.

Lónyiró-ollók, • Marhanyiró-ollók,

Ló- és marhanyiró-gépek, "HELIOS" istálló-lámpa
stb. s egyéb gazdasági cikkek legjobb minőségben jutá-
nyos árban szerezhetők be

SCHOTTOLA ERNŐ czégnél, Budapest, Andrassy-ut 2. sz.

Árjegyzék ingyen és bérmentve. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

KÜHNE E. Mosonban

hazánk legrégebbi mezőgazdasági gépgyárában

elismert gondos kivitelben készülnek:

Egy- és többvasu aczélekek, rét- és szántóföld-
boronák, hengerek.

Hirneves szabadal-
mazott tolókerekék **Mosoni Drill** sorvető-
gépek.

Mélyítő és porhanyító eszközök a tavaszi szántás helyet-
tesítésére. Uj amerikai
rugósfogas Uj! Burgonyamivelő eszközök. Uj! Fran-
boronák. Uj! Uj! Uj! Uj! Uj! Uj! Uj! Uj! Uj! Uj!
szőlőművelő eszközök. A vetőmag előkészítésére: Rosták,
Konkolyozók, Centrifugok stb.

FŐRAKTÁR: FIÓKRAKTÁR:
Budapest, VI., Váci-körut 57/a. Temesvár, Gazda-udvar.

Alfa-Separator Részv.-Társaság

BUDAPESTEN

VI., ker., LOMB-UTCZA II. szám.

Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és telepek berendezése.

Arjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Alfa Laval Separatoraival
eddig több mint 770 első
díjat nyertek. — Évi gyártás
körülbelül 85000 darab.

Több mint 500,000 Alfa Laval
Separator az egész világon.

1905. évi forgalom : 25,000 zsák

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét
a budapesti

gyapju-aukcziókra

melyek minden év folyamán két sorozatban tartat-
nak meg.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat
Budapest Dunaparti teherpályaudvar“ czimzett gyapju-
küldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes
díjkezdményben, valamint ingyen raktározásban ré-
szesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű fel-
világosítással szolgál :

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S TÁRSA

Budapest, V. ker., Erzsébet-ter 13. szám.

**HIRDETÉSEK
FELVÉTELNEK**
A KIADÓHIVATALBAN
BUDAPEST, ÜLLOI-UT 25.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photozinkográfiai műintézet

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo- (auto)-
typia, fametszet stb. után. Térképek, terve-
zetek, alaprajzok photolithográfiailag leg-
szebben, legolcsóbban sokszorosíttatnak

Vidéki megrendelések pontosan és határozottan eszközölteknék.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Strassfurti kainitot,

Strassfurti kálitrágyasót 40% káli

tartalommal, továbbá

mindennemű egyéb

Műtrágyafélét, azonkívül

Rézgáliczot (98—99%) elismert kitűnő
minőségben, legolcsóbban

szállít a

**„Hungária” műtrágya, kén- és vegyi-ipar
részvénytársaság**

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.

Az új magyar minisztérium.

Lapunk hasábjain beszámolunk, krónikát írunk a mult heti nagy eseményekről. E mellékletet az új magyar minisztérium bemutatására szenteljük.

Bemutatjuk azon érdemes államférfiak arcképét, akik a magyar nemzet küzdelmében, alkotmányának megvédésében a nemzetet vezették, most pedig a kormányhatalom élére kerültek és oda átvitték mindazokat a vágyakat, érzelmeket és megbízásokat, melyeket a nemzettől nyertek. A miniszterekké kinevezett vezéremberek arc képei és életük története röviden összefoglalva és méltatva itt következnek:

Wekerle Sándor.

1848 november 14-én Moóron született, hol atyja Lamberg gr. gazdatisztje volt. 1859-ben a székesszévi főgimnáziumban kezdte középiskolai tanulmányait és 1867-ben kitűnő sikerrel letéve az érettségit, Budapesten végezte a jogot. Ezután 1870-ben a pénzügyminisztériumba lépett s 1874-ben fogalmazó lett; ez időtől kezdve gyorsan haladt előre. Közben a tudományegyetemen mint a pénzügyi és a közigazgatási jog magántanára

Wekerle Sándor dr. kormányelnök.

lasztások alkalmával a nagybányai és bánátkomlói kerületben nyert mandátumot s az előbbiét tartotta meg úgy akkor, mint 1892-ben is. 1889 április 9-ikén pénzügyminiszterre nevezetett ki, előbb a Tisza-kabinetben és ezen tárcát a Szapáry-kabinet alakulásával is elvállalta. 1891-ben valóságos belső titkos tanácsos lett, 1892-ben pedig az I. osztályú vaskorona rendet kapta. 1892 május 10-től ugyanezen év július 16-ig ideiglenesen kereskedelemi miniszter volt. Mint pénz-

Barányi Ignác dr., földművelési miniszter.

habilitáltatta magát. Mint a minisztérium elnöki titkára a hivatalos fokokon csakhamar végig haladt. 1881-ben már osztálytanácsos, 1884-ben a III. oszt. vaskorona-rendet és a miniszteri tanácsosi címet és jeleget nyerte, míg 1886-ban a pénzügyminisztérium államtitkárává nevezték ki, miután kevéssel azelőtt az országos bank igazgatójává megválasztott, ez állását azonban el nem fogadta. Kevéssel reá, mint a bóbri kerület képviselője a parlamentnek is tagja lett. Az 1887-iki vá-

Andrássy Gyula gróf, belügyminiszter.

ügyminiszter a vasuti és földtehermentesítési kölcsönök konvertálását befejezte, valamint a regále-ügy rendezését és az italmérési adó behozatalát keresztülvitte. Amikor pedig Szapáry lemondott a miniszterelnök-

Kossuth Ferenc, kereskedelemügyi miniszter.

ségről, 1892 november 24-én ő lett utóda, továbbra is megtartva a pénzügyi tárcát. Az ő miniszterelnökségéhez fűződik az államháztartás egyensúlyának végleges helyreállítása és a költségvetési deficit eldöntése, a valutának az aranyvalutára áttéréssel való rendezésének megkezdése, a pénzügyi közigazgatás újjászervezése. Munkásságai közé tartozik még a kötelező polgári házasságról, az állami könyvvezetésről, a gyermekek vallásáról, a zsidók recepciójáról és a vallás szabad gyakorlatáról szóló törvények, melyek katolikus vallásellenesek voltak. Amikor a főrendiház a képviselőház által megszavazott polgári házassági törvényjavaslatot elvetette, 1894. évi júniusában benyújtotta a miniszterium lemondását, amelyet a király elfogadott. Minthogy az új kabinet alakításával megbízott Khuen-Héderváry horvát bán feladatának nem tudott megfelelni, a király június 9-én Wekerlét újlag miniszterelnökké nevezte ki és Wekerlének december 10-ig sikerült is az egyházpolitikai reformjavaslatokat, a zsidók recepciójáról és a vallás szabad gyakorlatáról szólók kivételével, keresztülvinni.

Minthogy a korona már nem viseltetett iránta teljes bizalommal, dec. 23-án másodizben betérjesztette a kabinet lemondását, amelyet a király elfogadott. Az 1896-i ezredéves kiállítás juryjének elnöke volt. A király 1896 november 30-án az újonnan felállított m. kir. közigazgatási bíróság elnökévé nevezte ki. Mint ilyen, a főrendiház tagja volt. II. Vilmos császártól a kőszegi hadgyakorlatok alkalmával 1893-ban a vörös sas-rend nagykeresztjét kapta meg. Most pedig az egyesült ellenzéki pártok a Wekerle kezébe tették bizalmukat, aki az új kormány elnöke lett és megalakította az új, az úgynevezett „*Tulipán-kormányt*”, melynek működése elé oly sok reménnyel és bizalommal néz a magyar nemzet.

Andrássy Gyula gróf.

Andrássy Gyula gróf született 1860-ban. Tanulmányai befejezése után a diplomáciai pályán működött Konstantinápolyban és Berlinben. Közben leszolgált egyéves önkéntesi évét s 1881-ben tartalékos huszárhadnagyának neveztetett ki. 1884-ben a esikszentmártoni kerület szabadelvű programmal képviselővé választotta. 1887-ben ugyanott, 1892-ben pedig a budapest-terézvárosi kerületben választották meg. — 1893-ban belügyi államtitkár volt, majd ő Felsőge személye körüli miniszter lett. A Wekerle-kabinettel 1895-ben együtt bukott s az 1896-iki általános választásokon nem kapott mandátumot. Andrássy Géza gróf lemondása után Rozsnyón választották meg. 1898-ban az obstrukció idején kilépett a szabadelvűpártból s a disszidensekhez csatlakozott. 1898 óta az Akadémia tagja, 1899-ben v. b. t. tanácsos lett. Több nagyszabású közjogi munkájával az irodalom terén is megörökítette nevét. 1901-ben Losoncra választotta meg képviselőjévé. 1902 óta a Társadalomtudományi Társaság elnöke. 1904-ben újból kilépett a szabadelvűpártból s a nagy válság folyamán többször éles ellentétbe jött Tisza István gróffal, akit az 1905-iki választásokon a budapesti belvárosi kerületből ki is akart buktatni, ami azonban nem sikerült neki. A válság megoldásának kérdéseiben ő Felsőge többször kérte ki véleményét a kibontakozás iránt.

Darányi Igná

Született 1849. jan. 15-én Pesten. Iskoláit Budán és Pesten végezte. 1872-ben letette a doktorátust, 1873-ban pedig az ügyvédi vizsgát. 1875-ben az orsz. ügyvédvizsgáló bizottság tagja, majd a budapesti ügyvédi kamara választmányi tagja lett. 1876 óta tagja a fővárosi törvényhatósági bizottságnak. — 1878-ban a Tiszavölgyi Társulat központi bizottsága titkárává választotta. Régebben tagja az OMGE. igazgató választmányának. 1881-ben a főváros II. kerülete képviselőjévé választotta, amely kerületet 24 évig képviselte, míg 1905-ben Nyiri Sándor akkori honvédelmi miniszterrel szemben kisebbségben maradt; a tapolecai kerület azonban még aznap megválasztotta. A házban sokáig a közlekedési tárcá és

Zichy Aladár gróf.
Ő felsége személye körüli miniszter.

a pénzügyi bizottság alodója volt. 1890-ben a magyar vöröskereszt főgondnokává, 1899-ben pedig alelnökévé választotta. A dunamelléki ev. ref. egyházkerület főgondnoka, a komáromi ev. ref. egyházmegye gond-

noka. 1892-ben visszavonult az ügyvédi gyakorlathoz. 1893-ban a szabadelvűpárt, 1895-ben pedig képviselőház választotta meg alelnöknek. Az egyházpolitikai küzdelmek alkalmával a szabadelvű párt értekezletén ő terjesztette elő a határozati javaslatot. 1895. nov. 2-án földművelésügyi miniszter lett, 1896-ban pedig valóságos belső titkos tanácsos.

Az ezredéves kiállítás mezőgazdasági részét ő rendezte. Az 1896-iki budapesti mezőgazdasági kongresszust is ő hozta létre. Számos üdvös mezőgazdasági törvény megteremtője (szőlőfelújítás, erdőkezelés, gazdatisztek jogviszonyai, munkás-és cselédpénztárak, állatorvosok államosítása, öntöző csatornák, Béga-csatorna ármentesítése, Csorba-tói birtokok kinéztári megvásárlása, mezőgazdasági statisztika, ipar-és hitel-szövetkezet). Nagy része van a gazdasági kiegyezés megalkotásában, valamint a vámtarifa megállapításában stb. stb. A Bánffy-kormány lemondása után 1899-ben a király megerősítette miniszteri pozíciójában a Széll-kormány kebelében, sőt még a Khuen-Héderváry kormány alatt is megmaradt e minőségében, 1903. nov. 3-án történt lemondásáig. 1904-ben az M. G. Szövetség elnökévé választotta. 1904. nov. 18-án kilépett a szabadelvű pártból és a disszidensekhez csatlakozott, mely elnökévé választotta. Egy esomó rendjel tulajdonosa és több város díszpolgára. Tiszteleti tagja nagyon sok vidéki gazdasági egyesületnek és örökös védője a kisembereknek.

Zichy Aladár gróf.

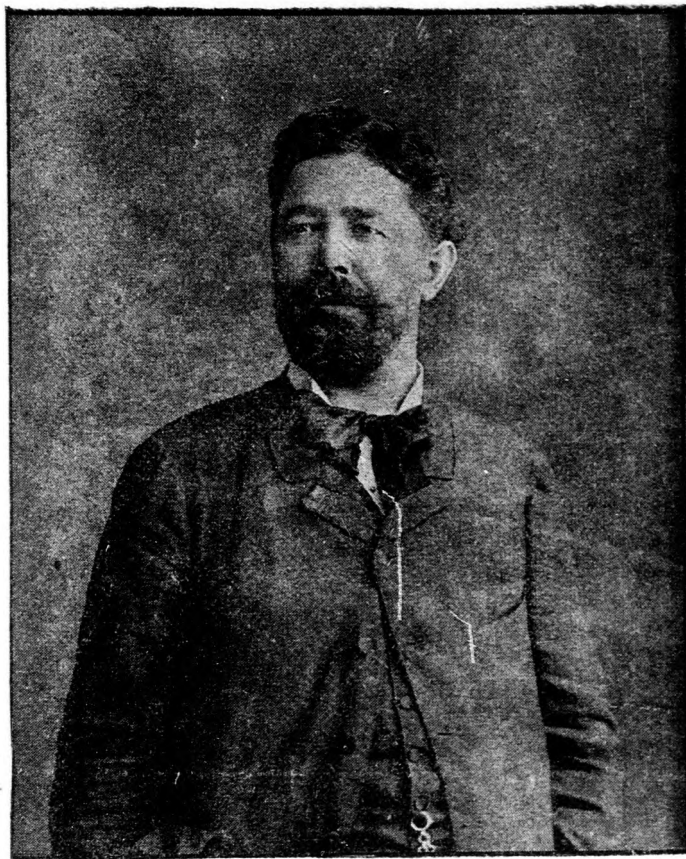
Zichy Nándor gróf másodszülött fia. Született 1864. szeptember 4-én Nagy-Lángon, Fejérmegyében. Középiskoláit részint szülei házában, részint budapesti, a jogot Strassburgban, Innsbruckban és Budapesten hallgatta. Katonai kötelezettségének teljesítése után a

Apponyi Albert gróf, vallás és közoktatásügyi miniszter.

halleri gazdasági akadémia hallgatója lett. Miután két ízben hosszabb tanulmányutat tett Európában, 1893-ban visszatérván, nőül vette Hunyady Henriette grófnőt, Hunyady Imre gróf és Györy Felicitás grófnő

leányát. 1893-ban tagja lett a főrendiháznak, melynek két ízben jegyzője volt. Tartalékos huszárhadnagy és 1893 óta esász. és kir. kamarás. 1896 óta képviseli néppárti programmal a nagykanizsai választó

Polonyi Géza, igazságügyi miniszter.

kerületet. Zichy János lemondása után a néppárt őt választotta elnökévé. Az egyesült ellenzéki pártok vezérlő bizottságának tevékeny tagja volt, mely működéséért az egész ország szimpátiáját vívta ki és számtalan helyről üdvözölte az országos közvélemény.

Kossuth Ferenc.

Született 1841. november 16-án. 1850-ben Ruttkayné és nevelője, Karádi Ignác kíséretében atyjához utazott Kutahiába. Testvéreivel, Lajos Tóddal, Párisban elvégezte a politechnikumot, majd Londonba került, ahonnan — mint mérnök — a „Dean Forest Central Railway“ építéséhez küldték ki. 1861-ben Olaszországban működött mérnöki minőségben. 1864-ben a monteneceni alagut furásánál és a süssi vasutnál volt mérnök, ahol később osztályfőnök, majd a műszaki hivatal főnöke lett. 1867-ig az emigracionális törekvések előnarcosa volt és hírlapi működése, valamint az olasz kormánytól tett lépései is nagyban felkeltették az ügy iránti általános érdeklődést. 1867 után kétszer is megválasztották itthon képviselőnek, de a mandátumot egyszer sem vállalta. 1873-ban lemondott az alta-italiai vasut-hálózat felügyelői állásáról és mint a cesenai bányatársaság vezérigazgatója, Cesenába költözött. Itt esküdt meg 1876-ban az angol születésű Hoggins Emiliával. 1877-ben, mint az Impresa Industriale Italiana vezérigazgatója, Nápolyba költözött. Mint ilyen, óriási vas-és acélhidakat épített, a többek között a Niluson is. Az olasz kormány négyszer tüntette ki őt a bányászat terén szer-

zett érdemeiért rendjelekkel, lovagi és commendatorei címmel. Atyja halála alkalmával, 1894-ben itthon telepedett meg és miután letette a honpolgári esküt, 1895-ben a tapolcai kerület meg is választotta képviselőjévé, míg 1896 óta Ceglédet képviseli. A Justh Gyula vezetése alatt lévő pártba lépett, mely csakhamar elnökévé és vezérévé választotta. Az Egyetértésbe sokat írt és „Kossuth Lajos Lapja” címen is indított hetilapot. 1898-ban az obstrukció egyik vezére volt, majd a Széll Kálmánnal kötött paktum egyik aláírója, aminek folytán megvált az Egyetértéstől és azóta a Magyarország vezérék kirója, de később újra visszatért az Egyetértéshez is.

Az 1903-iki Széll-féle ujjoncjavaslat ellen határozott ellenállást foglalt el. A párt úgy ezt, mint az indemnítást megobstruálta. Khuen-Héderváry kormányelnöksége alatt a függetlenségi párt hozzájárult az indemnitás átboesajjtásához azzal a feltétellel, ha a kormány a fölemelt létszámot visszavonja, minthogy azonban a párt egy része, ennek dacára, folytatta az obstrukciót. Kossuth lemondott az elnökségről. A Szápáry László-féle vesztegetés után azonban újra pártja élére állt a kormány elleni küzdelem folytatására. A Tisza István-féle kormány megalakulása után ismét lemondott az elnökségről, melyet azonban — a párt közvéleménye folytán — újra elfoglalt. 1904 óta csak a „Magyarország”-ba és az azóta a függetlenségi párt hivatalos közlönyévé lett „Budapest”-be ír. Az 1905-ös választásokon tevékeny részt vett; pártja 170 emberre nőtt meg, ezzel a parlament legnépesebb pártjává lett. 1904 nov. 18-án a koalíció elnöke lett. 1905 febr. 12-én pedig a király első sorban fogadta kihallgatáson. A művészetek közül a festészetet, szobrászatot és zenét művelte szeretettel és szép sikerrel.

Apponyi Albert gróf.

Született 1846-ban, Bécsben. Fia néhai Apponyi Györgynek, a magyar királyi udvari kancellárnak. A jogot Bécsben és Pesten végezte. 1872-ben Szent-Endrén választották meg először képviselővé s mindjárt első parlamenti beszédével feltűnést keltett. A Sennyey-párt híve volt, de mikor vezére visszavonult és az ellenzék megalakult, ennek körébe lépett be. 1887-ben a nemzeti párt vezető egyénisége lett. A polgári házasság intézményének behozatalára nagy befolyása volt, de mikor a javaslat a Ház előtt feküdt, a kötelező polgári házasság ellen foglalt állást és csak a fakultatív forma mellett küzdött. Mikor a Wekerle-kormány megbukott, az ellenzék sorából őt hívta meg elsőnek a felség. A Bánffy-kormányt különösen a katonai kérdések miatt támadta élesen. A nemzet főnnállásának ezeréves jubileumakor a Treuga Dei jelszóval igyekezett a béke létrehozásán. 1897-ben hozzájárult az Ausztriával való viszonyunk ideiglenes rendezéséhez, később azonban a végleges önálló rendelkezés jogát vitatta.

A Bánffy-kormány megbuktatásában vezető szerepet játszott 1898-ban. Mikor Széll lett a kormányelnök, pártja nagyobb részével belépett a szabadelvű pártba. 1901-ben elnökévé választotta a képviselőház s ezt a méltóságát nagy körültekintéssel, pártatlansággal, az összes pártok megalapozására töltötte be. Khuen-Héderváry miniszterelnöksége alatt a parlamenti rend helyreállítása érdekében nagy erőfeszítéseket tett; 1903-ban a katonai kérdések dolgában nagyszabású beszédben fejtette ki álláspontját, de az obstrukciót ezzel sem volt képes megállítani. Tisza alatt még egyelőre bent maradt a szabadelvű pártban, de mikor a képviselőház elhatározta a párhuzamos ülések tartását, kilépett és lemondott a t. Ház elnöki tisztéről. Az 1904 november 18-iki események arra birták, hogy belépjen a függetlenségi és 48-as pártba. Ezt, pártjával együtt, 1905 elején meg is tette. Tagja volt a koalíciónak és a nevezetes januári választások nagy függetlenségi győzelme nagyrészt neki köszönhető.

A királyhoz intézett felirati javaslatnak is ő volt a szerzője. Az 1895—97-iki delegáción kívül állandóan tevékeny tagja volt a delegációnak. A Szent-István-Társulatnak 1888-ig elnöke volt. A Kisfaludy-Társaságnak 1893-tól, 98-tól pedig a m. tud. Akadémiának a tagja. 1896-ban a budapesti kir. m. tudományegyetem tiszteletbeli doktorrá választotta. Az interparlamentáris konferenciának már régebben népszerű és tisztelt alakja és a magyar csoport kiküldöttje, melynek 1899-ben elnöke lett. A filharmónikus hangversenyek megalapításában is tevékeny részt vett. A poliklinikai egyesület pedig Schlauch Lőrinc halála után elnökévé választotta. 1897-ben nőül vette Mensdorff-Pouilli Klótild grófnőt, akitől három gyermeke született. 1901-ben valóságos belső titkos tanácsos lett. 1881 óta Jászberény képviselője volt, amely mandátumot a tavalyi választásokon egyhangulag kapta meg.

Polonyi Géza.

1848. április 3-án Zsitva-Kenézén Barsmegyében született. Középkiskoláit Esztergomban, Komáromban, Nyitrán, Pozsonyban és Győrött, a jogot Pozsonyban és Budapestben végezte. A haditengerészeknél szolgált mint egyéves önkéntes. 1872 óta budapesti ügyvéd, 1881-ben Szolnokon választották meg függetlenségi programmal képviselőnek. 1884-ben ugyanott kisebbségben maradt, 1886-ban Nemetújvárott, 1887., 1892. és 1906-ban Hajduszoboszlón lett megválasztva. Az 1901. választásokon, régi kerületében megbukott, de az 1903. időközi választáson a kézilvásárhelyi kerület megválasztotta. Ezt a kerületet képviselte újabban is. A véderővita óta az ellenzéki pártok egyik vezérfia. Mint a független párt alelnöke, tagja volt a vezérlő-bizottságnak. Elénk részt vett a főváros törvényhatósági-bizottságában is, hol mint a „Sasok” vezére szerepelt. Azelőtt hírlapírással is sokat foglalkozott.

